

27 Keren Hayesod St. 27 רח' קרן היסוד
 Jerusalem 94188 ירושלים
 Phone 02-6220990 טלפון
 Facsimile 02-6220999 פקסימיליה
 jer@zinger-law.co.il

3 Hayetsira St. 3 רח' היצירה
 Ramat-Gan 5252141 רמת-גן
 Phone 02-6220985 טלפון
 Facsimile 02-6220979 פקסימיליה
 tl@zinger-law.co.il

Shalom Zinger, Adv.
 Sarit Dana, Adv.
 Eyal Gur, Adv.
 Shani Singer, Adv.
 Yakira Gabay, Adv.
 Yaniv Sapir, Adv.

Dr. Gadi Rubin, Adv.
 Kobi Ivatsin, Adv.

שלום זינגר, עו"ד
 שרית דנה, עו"ד
 איל גור, עו"ד
 שני זינגר, עו"ד
 יקירה גבאי, עו"ד
 יניב ספיר, עו"ד

ד"ר גדי רובין, עו"ד
 קובי איבצן, עו"ד

18 באוקטובר 2016
 טז בתשרי תשע"ז

לכבוד:

א' חול המועד סוכת

מר אהוד נוסן

מבקר המועצה האזורית עמק הירדן

הנדון: התייחסות לדו"ח הביקורת בעניין "בחנינת ליקויים בהתנהלות וועד מקומי פוריה עלית"

להלן תובא התייחסות הוועד המקומי פוריה עלית (להלן: "הוועד המקומי" או "הוועד"), לדברים העולים מטיוטת דו"ח הביקורת אשר פורסמה ביום 22.9.16 (להלן: "טיוטת דו"ח הביקורת"):

1. ראשית, נבקש להתייחס לטיוטת דו"ח הביקורת בכללותה (המדובר במסמך "הסופי" שהוציא המבקר, אליו נתייחס כטיוטה, ועל כך בהמשך) וכן להליכים שקדמו לפרסומה, אשר יש בהם, לדידנו, בכדי להטיל צל כבד על תכלית כתיבת טיוטת הדו"ח מלכתחילה, עוד נבקש להתייחס לעובדה שנוכח ההליך הקבוע בדין לטיפול בדו"ח ביקורת שנערך על ידי מבקר רשות מקומית, אין כל אפשרות חוקית להביא את הדו"ח האמור לדיון במועצה במועד שנקבע לכך על ידי ראש המועצה, קרי ב1.11.2016, לא כל שכן להתבסס עליו לצורך קבלת החלטות שכן, לא ניתנו ביחס אליו הערות ראש המועצה האזורית, לא התקיים בעניינו דיון בוועדת הביקורת של המועצה (ואף לא, כפי שנדרש לפחות מבחינת כיבוד הדדי בין רשויות, דיון בוועדת הביקורת של הוועד המקומי), ולא התקבלו בעניינו החלטות בוועדות הביקורת, הליכים שלפחות בלעדי חלקם אין הדין מתיר פרסומו של דו"ח ביקורת והצגתו בפני המועצה. עוד נבקש להפנות תשומת הלב לשיטת כתיבתה של הטיוטה, לטכניקות הכתיבה ואולי אף לטכניקת עריכת הביקורת העולה ממנה, אשר רצופות פגמים וליקויים, המעיבים על טיבם של ה"ממצאים" והמסקנות השזורות בה ושומטים את הבסיס מתחת לרובם המכריע. לאחר מכן נתייחס באופן פרטני לסוגיות המרכזיות העולות מהטיוטה והנוגעות לפעילותו של הוועד המקומי ולהבהיר שהתשתית העובדתית והנורמטיבית משמיטה את היסוד מתחת לרוב המכריע של טיוטת הדו"ח ובוודאי מתחת למסקנותיה. לבסוף נבקש לעמוד על חוסר החוקיות, חוסר הסבירות וחוסר התקינות הגלומות בהעמדת טיוטת דו"ח הביקורת, במתכונתה הנוכחית ונוכח הבסיס הרעוע עליו הוא עומד, כפי שיובהר להלן, כבסיס לדיון ולהחלטות כלשהן, לא כל שכן החלטות

בעלות משמעות ניכרת לשוב פוריה עילית ותושביו כגון החלטה בדבר שלילת סמכויותיו של הוועד המקומי.

הביקורת וההליך שנלווה לה

2. ביום 1.9.16, התקבל אצל שלושה מחברי הוועד המקומי מסמך המכונה "טיוטת דו"ח ביקורת" ואשר נערך על ידי מבקר המועצה האזורית עמק הירדן (להלן: "טיוטת הדו"ח הראשונה"). במסמך זה, כפי שיפורט בהמשך, המבוסס ככל הנראה, רובו ככולו על תלונות שהגיעו לפי הטענה לידי המבקר, ואשר כולל טענות מטענות שונות כלפי התנהלות הוועד המקומי והעומד בראשו, צוין כי סיכום הממצאים והמלצותיו של המבקר לא יפורטו בו והן יימסרו בעל פה, ויתוספו בכתב למסמך לאחר התייחסות הוועד.

העתק טיוטת הדו"ח הראשונה, מצורף ומסומן כנספח א'.

3. המסמך כאמור, התקבל אצל הוועד המקומי ביום 1.9.16, בסיומה של ישיבה שהתקיימה אצל ראש המועצה האזורית, אליה זומנו חברי הוועד המקומי בעל פה וללא ציון מפורש של המטרה לכינוסה. מטרת הישיבה לא הובהרה ליור הוועד טרם כינוסה, למרות ניסיונות חוזרים ונשנים שלו לברר עניין זה. בהעדר מידע ברור בדבר מטרת הישיבה, לא מצאו, מטבע הדברים, רוב חברי הוועד והעומד בראשו מקום להשתתף בה.

4. רק יום לאחר שהישיבה קוימה הלכה למעשה, התברר שמטרתה היתה, כפי שצויין במכתב ששלח מבקר המועצה יום לאחר מכן לוועד המקומי, "לשמוע ולהשמיע" וכן "לדון בטיוטת דו"ח הביקורת", טיוטה שכאמור נמסרה לידי חברי הוועד המקומי שנטלו חלק בישיבה רק בסופה.

5. ביום 2.9.16, יום שישי בשבוע, שלח כאמור מבקר המועצה לוועד המקומי מכתב שכותרתו- "בקשת התייחסות לטיוטת דו"ח הביקורת" (להלן: "בקשת התייחסות"). במכתב זה הודיע מבקר המועצה שהוא "מאפשר" לוועד המקומי להעביר התייחסותו "לעובדות העולות בדו"ח" (ההדגשה במקור). התייחסות זו, כך הורה המבקר, תועבר לעיונו "לא יאוחר מיום ה' 8 בספטמבר 2016 (עד לשעה 12:00). לאחר מועד זה, כך הודיע המבקר, ישלים את תהליך הכנת הדו"ח וגיבושו" ויוסיף לו פרק סיכום והמלצות. לאחר מכן, כך הודיע המבקר, יועבר הדו"ח "כנדרש" לעיון ראש המועצה, עובדיה הבכירים וכן לעיון חברי וועדת הביקורת של המועצה, ולדיון במליאת המועצה. ימי העבודה שקצב המבקר לוועד המקומי לכתחילה להגיש תגובתו עמדו, אם כן, על ארבעה (!). מועד זה נדחה בהמשך, לבקשת חברי הוועד המקומי ועקב האבל הכבד בו היה שרוי הישוב, עקב פטירתו של הרצל שאול והאירועים הממלכתיים שליוו פטירה זו, עד ליום 12.9.16, קרי שני ימי עבודה נוספים.

העתק בקשת ההתייחסות מיום 2.9.16, וכן דחיית המועד בעקבות פטירתו של מר הרצל שאול, מצורפים ומסומנים **כנספח ב'**

6. ביום 11.9.16, עוד בטרם חלף המועד להגשת התגובה, קיבלו חברי הועד המקומי זימון לישיבה במועצה, "לצורך דיון בהתייחסות בכתב של חברי הועד המקומי פוריה עלית לממצאי דוח הביקורת". ישיבה זו נקבעה ליום 14.9.16 בשעה 14:30, קרי **יום עבודה אחד בלבד** לאחר המועד שבו אמור היה הועד המקומי להעביר את תגובתו לטיוטה הראשונה.

העתק זימון לישיבת המועצה מיום 11.9.16, מצורף ומסומן **כנספח ג'**

7. בשלב זה, נוכח החומרה הרבה בה רואה הועד המקומי את הדברים, כמו גם נוכח החשש הכבד שעלה מאופן התנהלותו של המבקר עד אותו שלב לפיו תשובותיו של הועד המקומי לא יבחנו בחשבון ברצינות הראויה וכמתחייב מהדין, החליט הועד המקומי להסתייע בייעוץ משפטי לצורך מתן מענה מלא, שלם ומקצועי לטיוטת הדו"ח. בנסיבות אלה לא היה מקום, מטבע הדברים, להשתתף בישיבה זו או אחרת שנועדה לדון ב"ממצאיה" של הטיוטה בטרם תינתן מטעמו תגובה מלאה לנאמר בה. נוכח לוח הזמנים הקצר התקבלה החלטה זו תחילה על ידי רוב חברי הועד ביום 8.9.16, בעקבותיה פנה יו"ר הועד למשרדנו. מיד לאחר מכן, קיבל גם הועד המקומי במליאתו, בישיבת הועד מיום 15.9.16 (אשר זימון אליה נשלח עוד ביום 10.9.16) אותה החלטה ממש.

8. ביום 14.9.16 נשלח על ידנו מכתב למבקר המועצה בו הודענו שהטיפול בעניין הועבר לידינו וביקשנו לקבל ארכה קצרה בת 21 ימים, להגשת תגובתו המסודרת והמפורטת של הועד לטיוטת הדו"ח. עוד הודענו למבקר באותו מכתב, שבנסיבות אלה, וכיון שתשובתו של הועד המקומי לטיוטת הדו"ח לא גובשה עדיין, לא יוכלו חברי הועד המקומי לקחת חלק בישיבה שנועדה לדיון באותם ממצאים. ודוק, כבר בשלב זה היה ברור שהמשימה להגיב לטיוטת הדו"ח החמורה, שהשתרעה באותה עת על פני 8 עמודים, תהיה לא פחות ממאתגרת, הן נוכח חומרת הדברים, הן נוכח ההכרח לקבל מידי המבקר את מלוא החומר והמסמכים שנאספו על ידו. למרות זאת, ועל מנת שלא ליתן ולו תחילתו של פתחון פה בנוגע לאפשרות שכל מבוקשו של הועד המקומי הוא "למשוך זמן" היה מוכן הועד המקומי והיינו מוכנים אנחנו כבאי כוחו ליטול על עצמנו את המשימה, ולעשות את כל הנדרש על מנת לבצע את העבודה בזמן הקצר שביקשנו שיועמד לרשות הועד.

העתק המכתב שנשלח למבקר המועצה מיום 14.9.16, מצורף ומסומן **כנספח ד'**

9. בנסיבות אלה, ונוכח זכותו הברורה של כל אדם, לא כל שכן גוף ציבורי נבחר, להשיב לטענות המועלות כלפיו, כמו גם נוכח האמונה, הנאיבית מעט ככל הנראה, שהאינטרס היחיד שהביקורת עשויה וצריכה להעמיד לנגד עיניה הוא חקר האמת, כמו גם נוכח העובדה שבמיטב הידיעה עבודת הביקורת השתרעה על פני תקופה ארוכה מאד, לא יכולנו שלא לתמוה כאשר חלף תשובה עניינית לפניה עניינית וסבירה, קיבל הועד לידיו ביום 14.9.16, שעות ספורות לאחר פנייתנו למבקר, את מכתבו של מנכ"ל המועצה האזורית עליו עוד יורחב בהמשך. במכתב זה מודיע המנכ"ל לועד את דבר "החלטתו" של ראש המועצה האזורית אשר מורה כי תקציב הוועד המקומי וכל העברת הכספים אליו יוקפאו וכי חל איסור על הועד המקומי לערוך התקשרויות חדשות, לקבל התחייבויות חדשות, ולבצע מינויים חדשים, אלא באישור מנכ"ל המועצה בכתב.

העתק מכתב מנכ"ל המועצה מיום 14.9.16, מצורף ומסומן כנספח ה'

10. אולם בכך לא תמו המסכת ותמיהותיה. במכתב נוסף מאת מבקר המועצה מיום 20.9.16, שב וחוזר המבקר על בקשתו ל"התייחסות עובדתית לממצאים הבסיסיים", זאת תוך שהוא מדגיש שעל הועד להתייחס "לממצאים העובדתיים בלבד" ולא לשלל האמירות, הטענות והקביעות הנורמטיביות החמורות הפזורות לאורכה לרוחבה של טיוטת הביקורת. שכן, כך לפי קביעתו, "הדיון על משמעותיה ונסיבותיה של כל עובדה, אחת שמוסכם שהיא קרתה, אינה עניין לשלב זה של עריכת הדו"ח". מהו השלב שבו יש לקיים דיון במשמעויות אלה, סתם המבקר ולא פירש. כפי שיתברר בהמשך, שלב זה לא מגיע אף פעם, כך לפחות לדידו של המבקר.

העתק מכתב מבקר המועצה מיום 20.9.16, מצורף ומסומן כנספח ו'

11. בהמשך מכתבו, ועל מנת "לאפשר" לועד להגיב ל"עובדות (בלבד)" ההדגשה במקור, ו"כמחווה נוספת של רצון טוב" הואיל המבקר להקציב לועד המקומי יום וחצי נוספים עד ליום 22.9.16, "בשעה 10:00". בשעה זו, כך הודיע המבקר, יפרסם את הממצאים. במכתב זה, וכפי שנראה מיד, גם בהמשך התנהלותו של המבקר, נשתכח ממנו את מה שהודיע במכתבו מיום 2.9.2016, ואת מה שמחייב אותו גם הדין, שדו"ח ביקורת של מבקר רשות מקומית, גם אם הוא דו"ח סופי מבחינתו, יש להגישו לראש הרשות המקומית ולוועדת הביקורת של הרשות, שעל ועדת הביקורת לדון בה ולגבש המלצותיה ומסקנותיה ושרק לאחר מכן יכול הדו"ח להיות מוגש למועצה ולהיות נושא לדיון בה. עוד הוסיף המבקר וקבע שאם לא "יציית" הועד להנחיה זו, ולא יעביר את התייחסותו עד השעה היעודה יראה "את אי ההתייחסות של הועד כהסכמה עם הממצאים העובדתיים שהופיעו בטיטות הדו"ח" ויתחיל בכתיבת "פרק הסיכום וההמלצות".

12. בהמשכו של אותו היום ממש, 20.9.16, נשלח זימון לועד המקומי מאת מנכ"ל המועצה לשיבת מליאה של המועצה שתתקיים ביום 27.9.16 כשעל סדר יומה "הצגת דו"ח הביקורת

וביטול האצלת סמכויות שהואצלו לוועד המקומי פוריה עלית". יחד עם הזימון, כפי שנמסר לנו, הופצה אף טיוטת הדו"ח לכלל חברי המליאה, זאת בטרם התקבלה כל תגובה מאת הוועד המקומי, מבלי שטיוטת הדו"ח נמסרה תחילה לראש המועצה, מבלי שזה העביר את הערותיו, מבלי שטיוטת הדו"ח הוגשה לוועדת הביקורת של המועצה ובוודאי מבלי שהוועדה קיימה בה דיון וגיבשה המלצותיה ומסקנותיה, וזאת אף שכך בדיון מחייב הדין ואף שדים זה מוכר בוודאי היטב למבקר המועצה, אשר אף ציין במכתבו הראשון שכך בדעתו לנהוג.

העתק הזימון לשיבת המועצה מיום 20.9.16, מצורף ומסומן **כנספח ז'**

13. יומיים לאחר מכן, ביום 22.9.16, נשלחו, בשמו של הוועד המקומי, מכתבי מענה למבקר המועצה, לראש המועצה ולממונה על המחוז. במכתבים אלה נאלץ הוועד המקומי לחזור שוב הן על הדרישה שמלוא החומר והמסמכים עליהם התבסס המבקר ישלח אליו לצורך גיבוש תגובתו והן שתניתן לו שהות סבירה לצורך גיבוש התייחסותו. עוד דרש הוועד המקומי שהוראותיו של ראש המועצה, שניתנו כאמור שלא כדין וללא סמכות, יבוטלו וכי הישיבה שנועדה לדון בטיוטת הדו"ח וביטול האצלת הסמכויות – תדחה, עד לאחר קבלת ההתייחסות ועד שניתן יהיה לבחון את האמור בה לעומקו.

14. והנה, למרבה התמיהה, עוד באותו היום, ועוד בטרם יבשה הדיו על מכתבינו אלה, שעתיים בודדות לאחר "השעה היעודה" עד אליה דרש המבקר שתגיע אליו תגובת הוועד המקומי, ואשר לאחריה, כך הודיע בברור, "יתחיל בכתבת פרק הסיכום וההמלצות", הופץ ברבים מסמך אשר המבקר העיד עליו שהוא נוסחו הסופי של דו"ח הביקורת. מסמך זה, **מתפרש על לא פחות מ-37 עמודים ומכיל טענות שזכרן לא בא בטיטה שהועברה להתייחסות הוועד המקומי.**

העתקי המכתבים שנשלחו ביום 22.9.16, מצורפים ומסומנים **כנספח ח'**

15. יובהר, אם אכן נדרש הדבר, שמכיוון שהמסמך האמור הופץ ברבים בטרם ניתנה לוועד המקומי שהוא הגוף המבוקר הלכה למעשה זכות הטיעון כנדרש, ובטרם קוימו ההליכים המחויבים על פי דין טרם פרסומו של דו"ח ביקורת של מבקר רשות מקומית, כפי שיובהר בהרחבה בהמשך, אין לראות במסמך שהופץ משום דו"ח ביקורת סופי, ובוודאי שלא משום דוח ביקורת שהופץ כדין. מבלי להידרש בשלב למשמעות הנודעת לפרסומו של המסמך האמור עוד לפני קיום ההליכים המתחייבים כאמור על פי דין טרם פרסום דו"ח ביקורת, ולצורך תגובה זו, נתייחס למסמך שהופץ כאל טיוטת דו"ח. כך אף מחובתו של המבקר ומחובתו של כל גורם אחר להתייחס לאותו מסמך.

16. ביום 25.9.16, השיב היועץ המשפטי של המועצה האזורית לפניית האמורות של הוועד המקומי, ודחה את כולן. רק בעקבות פניה נוספת מטעמו של הוועד המקומי מטעמנו ליועץ המשפטי של המועצה, פניה אליה כותב אף עו"ד ד"ר עופר גוט, היועץ המשפטי לענייני שלטון מקומי למחוז צפון במשרד הפנים, ונוכח פנייתו של ד"ר גוט למועצה האזורית, על מנת שתבחן בחיוב לפניית הוועד המקומי לאפשר לו שהות להגיב לטיוטת הדו"ח, נענתה בחיוב בקשה בסיסית ומובנת מאליה זו, ובמכתב מיום 27.9.16, הודיע היועץ המשפטי למועצה שהישיבה

שנקבעה ליום 27.9.16 תידחה, וכי לוועד המקומי תינתן שהות בת 21 יום, להגיש תגובתו. על פי הודעה זו, מועד הגשת התגובה נקבע לחול המועד סוכות והתקופה בת 21 הימים כללה ברובה המכריע את חגי תשרי, מועדים בהם אף המועצה מצויה בחופשה. למרות זאת, ולמרות הקושי הרב שבעבודה בתקופה זו, בחר הוועד המקומי לעשות כל מאמץ על מנת להגיש את תגובתו במועד שנקבע לכך.

העתקי מכתבו של היועץ המשפטי למועצה מיום 25.9.16, המענה מטעם ד"ר גוט וההודעה בדבר דחיית הישיבה מיום 27.9.16, מצורפים ומסומנים **כנספח ט'**

17. אולם למרבה הצער למאמץ של הוועד המקומי לעמוד בלוח הזמנים שנקבע לא היה שותף מבקר המועצה. אף שמתחילת הדרך ובכל אחת ואחת מהפניות של הוועד המקומי בעניין זה הובהר שעל מנת להגיב ביאות ובאופן מלא לטיטוט הדו"ח נדרשים לו מלוא החומר והמסמכים שנאספו על ידי המבקר לצרכי הביקורת, ואף שהובהר על ידינו שוב ושוב שאל רק שזוהי זכותו של המבוקר, המהווה חלק בלתי נפרד מזכות הטיעון, אלא גם שזוהי חובה המוטלת על המבקר לפי הדין ועל פסיקתו הברורה והמפורשת של בית המשפט העליון, סרב המבקר פעם אחר פעם להיענות לדרישה ולהמציא לוועד המקומי את המסמכים הנדרשים. כך, הבהיר הוועד המקומי בפנייתו ליועץ המשפטי של המועצה במכתב מיום 27.9.16, מכתב שבתגובה לו הפנה היועץ המשפטי את הוועד למבקר המועצה לצורך קבלת החומר. פניה כאמור נשלחה, שוב, למבקר ביום 28.9.16.

העתקי המכתב מיום 27.9.16, המענה במייל מאותו היום, והמכתב שנשלח למבקר המועצה מיום 28.9.16, מצורפים ומסומנים **כנספח י'**

18. ביום 2.10.16, התקבלה תשובתו של מבקר המועצה, בה הוא מתיימר אמנם להביע נכונות למסור לפחות חלק מן החומר, זאת לאחר שהובהר לו, ככל הנראה, כי הוא מחויב בכך על פי דין, אך התנה זאת, בין היתר, בכך שהוועד המקומי יעביר אליו דרישה לקבלת מסמכים ספציפיים, כמו גם בקבלת מסמכים כאלה או אחרים מידי הוועד המקומי, דרישות שדבר אין להם על החובה המוטלת עליו להעביר את החומר והמסמכים המצויים אצלו, ואשר משקפות אם לא חוסר הבנה של המבקר את הוראות הדין, כי אז ניסיון מכוון לעכב ככל הניתן את העברתם של המסמכים הנדרשים, אולי על מנת שלא יקל על הוועד המקומי להתמודד עם המסמך שהוציא תחת ידיו.

העתק תשובת המבקר מיום 2.10.16, מצורף ומסומן **כנספח יא'**

19. נוכח תשובה זו, נאלץ הוועד המקומי לפנות פעם נוספת, למבקר וליועץ המשפטי למועצה, על מנת לקבל אך את מה שהדין מחייב את המבקר למסור ואת מה שבית המשפט קבע שהוא חלק בלתי נפרד מזכות הטיעון ומכללי הצדק הטבעי. ואכן, ביום 6.10.16, מיד לאחר חופשת ראש השנה, נשלחה בשם הוועד המקומי פניה נוספת, ובה חזר על דרישתו **לקבל את מלוא החומר**, כפי שנדרש על פי דין. על מכתב זה השיב המבקר ביום 9.10.16, כאשר בזו הפעם, ככל הנראה לצורך משיכת זמן נוספת, ובזבוז נוסף של זמן עבודה יקר, ביקש המבקר לקבוע פגישה בה, לפי הטענה, יוכל להימסר החומר הנדרש. זאת ללא כל צורך, וביודעו היטב שלאור חגי תשרי אין

כל סיכוי כי פגישה כזו תוכל להיקבע בטרם המועד בו נדרש הוועד להגיש התייחסותו. עוד דרש המבקר שהוועד המקומי יפנה אותו להוראות הדין המחייבות אותו למסור חומרים כאמור, משל כאילו לא ציין הוועד המקומי, שוב ושוב, במכתבים החוזרים ונשנים שנאלץ להוציא, את מקור החובה, תוך הפניה לפסיקתו הברורה והחד משמעית של בית המשפט העליון, שאולי בעיניו של המבקר אינן חלק מהדין.

העתקי מכתב הוועד המקומי מיום 6.10.16 ותשובת המבקר מיום 9.10.16, מצורפים ומסומנים **כנספח יב'**

20. עוד באותו היום, הגיעה לידי הוועד המקומי בשנית הזמנה לשיבת מועצה שעל סדר יומה "הצגת דו"ח מבקר המועצה" ו"שמיעת טענותיו של ועד מקומי פוריה עילית לפני קבלת החלטות בדבר נקיטת צעדים, לרבות ביטול האצלת סמכויות לוועד מקומי פוריה עילית". ישיבה זו נקבעה ליום 1.11.16, קרי ארבעה ימי עבודה לאחר תום חופשת חג הסוכות. גם ישיבה זו, כקודמתה, נקבעה בטרם התקבלה תגובת הוועד המקומי לטיוטה, בטרם הועבר הדו"ח הסופי שיערך לאחר בחינת תגובת הוועד המקומי לידי ראש המועצה, לפני קבלת הערותיו, לפני הגשת הדו"ל לועדת הביקורת, לפני דיון בה על ידי הוועדה, לפני הגשת המלצותיה ומסקנותיה.. הכל כפי שמתחייב על פי דין.

העתק הזימון לשיבת המועצה מיום 9.10.16, מצורף ומסומן **כנספח יג'**

21. ושוב נאלץ הוועד המקומי לפנות ליועץ המשפטי של המועצה, בבקשה שיבהיר למבקר את חובותיו על פי הדין. על פנייתנו זו השיב היועץ המשפטי ביום 10.10.16, והודיע כי הורה למבקר המועצה להעביר אלינו את מלוא החומר שיש באפשרותו להעביר עד ליום 13.10.16, מיד לאחר יום הכיפורים.

העתק המכתב מיום 9.10.16 ותשובת היועץ המשפטי מיום 10.10.16, מצורפים ומסומנים **כנספח יד'**

22. וכך, לאחר דין ודברים שנמשך כאמור זמן רב ביותר, זמן אותו צריך היה הוועד המקומי לנצל לצורך הכנת תגובתו ובוזבז חלף כך על חלופת מכתבים ופניות אשר סופם היה ידוע מראש – העביר מבקר המועצה לוועד המקומי באמצעות באי כוחו, ביום ה' ה- 13.10.16, **חצי יום עבודה בטרם מועד הגשת התייחסות הוועד** (זאת נוכח סוף השבוע וחול המועד סוכות שחלו מיד לאחריו), **חומר עובדתי אשר נפרש על פני 150 תכתובות מייל(!)**, עניין אליו נדרש בהמשך הדברים.

23. תיאור מפורט זה של השתלשלות העניינים הובא על ידנו הן משום שהוא חשוב לגופו אך גם משום שיש בו כדי ללמד וכדי להעיד על הליך הביקורת בכללותו, ולהאיר באור הנכון גם את אמירותיו של המבקר בטיוטת הביקורת, אמירות שכפי יפורט להלן, נטולות ברובן המכריע כל בסיס עובדתי או נורמטיבי.

24. למקרא השתלשלות הדברים נדמה שעקרונות היסוד של זכות הטיעון וכללי הצדק הטבעי זרים למבקר המועצה או לכל הפחות נדחקו הצידה בעניינה של ביקורת זו, אולי משום הרצון העז להגיע מהר ככל הניתן אל קו המטרה, ויהיו העובדות כאשר יהיו.

הוראות הדיו בנוגע לפרסום דו"ח ביקורת ואי עמידה בהן

25. על אף שהיועץ המשפטי למועצה מציין בסעיף 3 למכתבו מיום 10.10.16 כי "הטיפול של המבקר בעניינו של ועד מקומי פוריה עילית החל מתוקף תפקידו כממונה על תלונות הציבור במועצה", פעילותו של המבקר בעניינה של טיוטת הדו"ח נשענת גם על סמכויותיו כמבקר המועצה. כך מעיד המבקר על עצמו כי החליט ש"נכון ואף חיוני לקיים **ביקורת** על הנעשה בוועד המקומי וכך עשיתי (ההדגשה במקור, סעיף 1ב' לטיוטת דו"ח הביקורת)". משכך, חלות על המבקר הוראות הדיו הנוגעות לעריכת ביקורת על ידי מבקר רשות מקומית ובנוגע לאופן הטיפול בדו"ח ביקורת כאמור, כמו גם להילכות הביקורת בכללותם, כפי שנקבעו בדיון.

26. כך, בסעיף 170ג לפקודת העיריות [נוסח חדש] (להלן: **פקודת העיריות**), החל על עבודתו של מבקר המועצה האזורית על פי סעיף 13ה' לפקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש], נקבע, בין היתר, בזו הלשון (ההדגשות הוספו):

(ב) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) רשאי המבקר להגיש לראש העיריה ולועדה לענייני ביקורת דו"ח על ממצאי ביקורת שערך בכל עת שייראה לו או כאשר ראש העיריה או הועדה לענייני ביקורת דרשו ממנו לעשות כן.

(ג) תוך שלושה חדשים מיום קבלת דו"ח המבקר יגיש ראש העיריה לועדה לענייני ביקורת את הערותיו על הדו"ח וימציא לכל חברי המועצה העתק מהדו"ח בצירוף הערותיו.

(ד) הועדה לענייני ביקורת תדון בדו"ח המבקר ובהערות ראש העיריה עליו ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה תוך חדשיים מיום שנמסרו לה הערות ראש העיריה כאמור בסעיף קטן (ג); לא הגיש ראש העיריה את הערותיו על הדוח עד תום התקופה האמורה, תדון הועדה בדוח המבקר ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה עד תום חמישה חודשים ממועד המצאתו על ידי מבקר העיריה לועדה; בטרם תשלם הועדה את סיכומיה והצעותיה רשאית היא, אם ראתה צורך בכך, לזמן לדיוניה נושאי משרה של העיריה או של גוף עירוני מבוקר כדי לאפשר להם להגיב על הדו"ח.

(ה) (1) תוך חדשיים מן היום שהגישה הועדה את סיכומיה והצעותיה תקיים המועצה דיון מיוחד בהם ובדוח המבקר ותחליט בדבר אישור הסיכומים או ההצעות כאמור;

24. הנה כי כן, מלבד החובה לתת זכות טיעון כהלכתה לגוף המבוקר, חובה הקיימת גם מכוח עקרונות המשפט המינהלי, כללי הצדק הטבעי ופסיקתו העקבית של בית המשפט, קובעת פקודת העיריות כי על מבקר המועצה להביא את דו"ח הביקורת, בין היתר, לחברי וועדת הביקורת של המועצה בטרם יופץ למליאת המועצה, וממילא בטרם תדון בו המועצה וכל שכן בטרם יתקבלו על בסיסו החלטות כלשהן. עוד נדרש המבקר להעביר את הדו"ח לעיון אש הרשות המקומית אשר נדרש להעביר הערותיו לוועדת הביקורת. זו נדרשת לקיים דיון בדו"ח ובהערות ראש הרשות, לגבש מסקנותיה והמלצותיה ולהעבירן למועצת הרשות המקומית, שנדרשת לדון בהן. למותר לציין שדבר מכל אלה לא נעשה..

25. לא זו אף זו, לדידנו אף מן הראוי, גם בלא הוראה מפורשת בדיון, כי מבקר המועצה יעביר את טיוטת דו"ח הביקורת אף לוועדת הביקורת היישובית בטרם יפרסמה, ולו מתוך כיבוד רשויות הדדי.

26. כפי שהובהר מהשתלשלות העניינים שלעיל, אף לא אחת מוועדות הביקורת לא קיבלה את טיוטת הדו"ח לעיונה, לא כל שכן להתייחסותה, ולמבקר אצה הדרך להפיץ את טיוטת דו"ח הביקורת ולהציג את הכתוב במליאת המועצה בדרך המייתרת את עבודתה של וועדת הביקורת ומנוגדת לדין. הנה כי כן, אף אילו היה ההליך הפגום בו נקט המבקר אשר קצב לוועד המקומי זמן בלתי סביר בעליל למתן תגובה לחלק קטן מהנאמר במסמך שהופץ על ידו לחברי המועצה, משום מתן זכות טיעון, ולא היא, לא רשאי היה להעביר את הדו"ח למועצה ולא ניתן גם כעת לקיים בו דיון לפני שהתקיים ההליך הקבוע במפורש בדין ביחס לדו"ח ביקורת כאמור, ובכלל זה דיון בו בוועדת הביקורת של המועצה.

זכות הטיעון וככלי הצדק הטבעי – עקרון ומציאות

27. אשר לזכות הטיעון, זכותו הבסיסית של כל מבוקר לא כל שכן מבוקר שהוא גוף ציבורי נבחר, זו לא רק שלא מוצתה טרם מתן התייחסות זו מטעמו של הוועד המקומי, אלא שלא ניתן לו כלל. שכן, על אף אמירתו של המבקר בפתיח לטיטת הדו"ח כי "לחלק ניכר מן הטענות שעלו במהלך הבירור התייחס הוועד בכתב ובמפורט", כמו גם אמירות דומות הפזרות לאורך המסמך כולו אשר יש בהן בכדי ליצור מראית עין של מתן זכות הטיעון, זכות זו, כפי שיובהר להלן, רחוקה הייתה מלהינתן. אף אם קיבל המבקר את תגובתו של יו"ר הוועד או מי מחבריו, בכתב או בעל פה, לנושא זה או אחר במהלך עריכת הביקורת (תקופה שארכה יותר משנתיים וחצי, כפי שמציין המבקר) – **תגובה סדורה של הוועד לטענות המועלות בטיטה ובהרחבה אף בדו"ח הסופי, כפי שמתחייב על פי דין, לא ניתנה עד היום**. גם משכך פרסומו של המסמך הנחזה להיות דו"ח הביקורת הסופי נעשה בניגוד מוחלט לעקרונות המשפט המנהלי ובניגוד לדין.

28. למותר לציין שאת שלא נעשה בעבר יש חובה לעשות כעת - לא רק לאפשר לוועד להגיש תגובתו, אלא גם להתייחס בכובד ראש ובמלוא הרצינות לתגובת הוועד, לבחון בלב פתוח ונפש חפצה את טענותיו ולקיים עימו, כפי שנדרש היה לכתחילה, שיח מעמיק לבחינת הטענות שהושמעו על ידי המבקר ולליבון התשובות שניתנו על ידי הוועד, בכל נקודה ועניין בהם ימצא המבקר שיש עדיין מקום להותיר נושא זה או אחר בטיטה המתקנת של הדו"ח.

29. ויודגש, מלבד הזמן הבלתי סביר שניתן מלכתחילה לוועד המקומי להגיב לדברים, ומלבד התמיהה שמעוררת העובדה שהמבקר וראש המועצה מצאו לנכון לזמן ישיבות בנוגע לממצאי הטיטה והדו"ח הסופי עוד לפני שניתנה לחברי הוועד המקומי הזדמנות להגיש את תגובתם ותוך "דילוג" שלא כדין על ההליכים בהם מחויבים הן המבקר והן ראש המועצה על פי הדין, גם אילו היה מחליט הוועד המקומי להתמודד בעצמו עם הצורך להגיב לאמור במסמכים ולא לממש את זכותו להסתייע ביעוץ משפטי, לא יכול היה כלל לעשות כן. זאת באשר טיוטת דו"ח הביקורת ולאחריה אף נוסחו הסופי של הדו"ח, שזורים באמירות כלליות ובלתי מפורטות, מבלי שמובא בהם פירוט ממש, ציטוט או מסמך העשויים להוות ולו ראשית ראייה לאמור בהם. אפילו מסמכים לגביהם צוין בגוף טיוטת הדו"ח כי צורפו לו כנספחים, לא נמסרו במועד לידי הוועד המקומי. בהעדר פירוט עובדתי של ממש, אין למבוקר אפשרות ממשית להתייחס לטענות המועלות נגדו, והדברים ברורים.

30. ניתן היה לסבור שגם אם הפירוט הנדרש אינו מופיע בטיוטת הדו"ח אין בכך כדי לפגום בזכות הטיעון שכן את כל הדרוש יוכל הועד המבקש להתמודד עם הנטען כלפיו ללמוד מהמסמכים שהיוו תשתית לביקורת ואשר יועמדו לרשותו כדין על ידי המבקר. כך, לשם דוגמא נוהג מבקר המדינה בטיוטות הדו"ח המועברות על ידו לתגובת המבוקר (הקרויות בעגה-"פניות"), כאשר לצד הפירוט המופיע בטיוטה, מציינים עורכי הביקורת שהמבוקר יכול לקבל לידיו את המסמכים שאספה הביקורת. כך, למותר לציין, בין אם המסמכים נאספו אצל הגוף המבוקר עצמו ובין אם נאספו במקומות אחרים. אולם מושכלות יסוד אלה נעלמו ככל הנראה מעיני המבקר בעניינה של טיוטת ביקורת זו.

31. הבקשה המובנת מאליה של הועד המקומי לקבל את חומרי הביקורת על מנת שיוכל לממש את זכות הטיעון המסורה לו, זכתה תחילה להתעלמות מופגנת ולפרץ של איומים בהקשר של ההחלטה להסתייע ביעוץ משפטי (וראו מכתבו של המבקר מיום 20.9.16), לאחר מכן נדחו בטענה שהמסמכים כולם בידי הועד המקומי וכן שחל על המבקר איסור להמציא את החומרים (!) (ראו מכתבו של המבקר מיום 2.10.16). רק לאחר פניה חוזרת ליועץ המשפטי של המועצה ועל פי הנחייתו, נשלחו לבאי כוחו של הועד המקומי ביום חמישי 13.10.16, **פחות מיום עבודה אחד לפני המועד שנקבע על ידי המועצה עצמה להגשת ההתייחסות** (שנקבע כאמור ליום 18.10.16, חול המועד סוכות), **עשרות (אם לא מאות) מסמכים ותכתובות אשר לפי הטענה היוו בסיס לטיטת הדו"ח!**

32. למרות הרצון העז להוכיח שגם את הבלתי אפשרי ניתן לעשות, ברי שלא הייתה כל אפשרות ממשית לבדוק היקף כזה של מסמכים הנשלחים במועד בו נשלחו. לא ניתן שלא לתהות האם אכן מטעמי חוסר הבנה של הוראות הדין התעכב משלוחם של מסמכים אלה או מטעמים אחרים כלשהם, כגון הרצון למנוע מהוועד המקומי אפשרות ממשית לבדוק אותם ולהתייחס אליהם. כך או כך ברי גם שלא הייתה כל אפשרות להתייחס למסמכים אלה במסגרת מסמך זה, הנסמך לפיכך רק על החומרים והמסמכים שהצליח הועד לקבץ בימי העבודה הספורים שהועמדו לרשותו. למשמעות של עובדה זו נתייחס בהמשך הדברים.

33. למותר לציין שבקשה להתייחסות למסמך שאינו כולל פירוט עובדתי כלשהו ולטענות שהראיות המבססות אותן אינן מפורטות ואשר נמסרו למושא הביקורת פחות מיום עבודה אחד לפני שנדרש להגיש את התייחסותו, זאת על אף בקשות חוזרות ונשנות שהופנו לגורמים הרלוונטיים עוד מן היום הראשון לקבלת הטיוטה, אינה עומדת ולו בתחילתה של החובה לתת למי שעלול להיפגע זכות טיעון ולהקפיד על קיומם של כללי הצדק הטבעי. כך דרך כלל, וכך ביתר שאת כשעניין לנו במבקר רשות מקומית, בטענות חמורות כנגד מי שממלאים תפקיד ציבורי, ובפוטנציאל ממשי לפגיעה הן בוועד ובחבריו והן בתושבי הישוב בראשו עומד הועד המקומי.

34. לא זו אף זו, מבקר המועצה אף דרש במכתבו מיום 2.9.16, כי הועד יתייחס אך "לעובדות העולות בדו"ח", זאת על אף קיומן של מסקנות משפטיות ונורמטיביות מובהקות אותן הוא מציין בדו"ח. דרישה זו, התמוהה כשלעצמה, מעלה ספק רציני באשר לנכונותו של המבקר לבחון את תגובת הועד באופן מעמיק וראוי.

35. המבקר אף הגדיל לומר במכתבו מיום 20.9.16 כי יראה "את אי ההתייחסות של הוועד כהסכמה עם הממצאים העובדתיים שהופיעו בטיטת הדו"ח" ובהמשך אף כי "אני מניח כי לו היתה תגובה עניינית לטענה ספציפית מצידי, הוועד כבר היה מוצא דרך להציפה, ולהפריך בכך את ממצאי הדו"ח כולו או חלקו", כל זאת על אף שהוועד הודיע בברור למבקר עוד קודם לכן שבדעתו להגיב, בתוך פרק זמן לא ארוך, במפורט, על מכלול הטענות המופיעות במסמך שערך. נדמה שלא ניתן שלא לתמוה, שוב, על התנהלות זו ועל החירות שנטל לעצמו המבקר להניח הנחות ולשים בפי הוועד הסכמות לעובדות שאינן עובדות ולמצאים שאינם ממצאים ושספק רב אם הוא עצמו בדק אותם לעומקם, תוך פגיעה חמורה בעקרונות היסוד של המשפט המנהלי בכלל ושל הליכות ביקורת בפרט.

חוסר שיתוף פעולה עם הביקורת- הטענה והפרכתה

36. עוד ראוי להבהיר ולהדגיש כבר בשלב זה, כי על אף שהמבקר מלין לאורך הדו"ח כולו כי נתקל בחוסר שיתוף פעולה של הוועד ושל העומד בראשו אשר הקשה עליו את עבודת הביקורת, הוא לא טרח לצרף לטענה זו בסיס עובדתי כלשהו. מעבר לאמרות כלליות נטולות פירוט לא מציין או מצרף המבקר ולו בקשה אחת שלא נענתה על ידי הוועד המקומי, מידע שביקש ולא נמסר לו, וכל כיוכו. אם בכלל נדמה שהמסמכים שנמצאים בידי הוועד המקומי דוגמת תכתובת המיילים המצ"ב מוכיחה כי עד להפצת טיוטת הדו"ח על ידו, פעלה מזכירת הוועד המקומי, על פי הנחיית יו"ר הוועד לשלוח המבקר חומרים שביקש, ואף השקיעה בעניין זה זמן לא מועט.

העתק תכתובת המיילים בין מבקר המועצה למזכירת היישוב, מצורף ומסומן כנספח יז'

התנהלות ומשמעותה- שונות ומשוונות

37. לדברים שנכתבו עד כה נוסיף, למען שלמות התמונה העובדתית וכפי שתואר לעיל, כי חלף העתרות לבקשות חוזרות ונשנות למסירת החומר העובדתי ולהארכת מועד התגובה אשר נשלחו לגורמי המועצה השונים, בקשות שאינן אלא בבחינת מיצוי זכות הטיעון המוקנית לכל אדם, לא כל שכן לרשות שלטונית דוגמת הוועד המקומי, קיבל הוועד לידי ביום 14.9.16, את מכתבו של מנכ"ל המועצה האזורית (אשר הופץ בהמשך על ידי המועצה לכלל תושבי הישוב). במכתב זה מודיע המנכ"ל לוועד את דבר "החלטתו" של ראש המועצה האזורית אשר מורה כי תקציב הוועד המקומי וכל העברת כספים יוקפאו וכי חל איסור על הוועד המקומי לערוך התקשרויות חדשות, לקבל התחייבויות חדשות, ולבצע מינויים חדשים, אלא באישור מנכ"ל המועצה בכתב.

38. צעדים אלה, אשר התקבלו בהחלטה משוללת סמכות וכל תוקף משפטי, שכן נטילת סמכות שהואצלה לוועד המקומי על ידי המועצה אינה ניתנת לנטילה או להגבלה אלא על ידי המועצה עצמה, ולאחר שניתנה לוועד המקומי זכות טיעון הולמת (ראו בעניין זה סעיף 132(ב) לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) התשי"ח- 1958 (להלן: הצו), חזרו בגלגולם

הנוסף בהזמנות לשיבות מליאת המועצה מיום 20.9.16 ומיום 9.10.16, שבין סעיפיהן "הצגת דו"ח מבקר המועצה" ומיד לאחר מכן "ביטול האצלת סמכויות לוועד מקומי פוריה עלית".

39. קשה לומר כי סמיכות הנושאים לדיון בישיבת מליאת המועצה, כמו גם "החלטת ראש המועצה" שניתנה, כאמור, מיד לאחר המכתב הראשון שנשלח מטעמנו, משאירים מקום לספק באשר למטרת כתיבתו של הדו"ח מלכתחילה.

40. התנהלות זו, כמו גם המהירות בה מצאה טיוטת דו"ח הביקורת את דרכה לתיבות הדואר ביישוב, לא יכולה שלא לעורר תמיהה. האם יש מי שיכול להאמין שכך נראית ביקורת עניינית שמטרתה שיפור וטיוב עבודת הגוף הציבורי המבוקר? היש מי שיכול להאמין שכך נראית זכות טיעון הניתנת לגוף שלטוני דמוקרטי טרם החלטה דרמטית לשלול את סמכויותיו, החלטה שנוכח התפקידים הרבים שממלא הוועד המקומי בהתנדבות, ובהם הפעלת מערכת החינוך בישוב, נוכח העובדים הרבים שהוא מעסיק ועוד, אינה יכולה שלא לפגוע פגיעה קשה בישוב כולו? נדמה שאין צורך להכביר מילים על חוסר התקינות הבוטה של מהלך זה, שלא לומר על חוסר החוקיות שלו.

הביקורת וסמכות המבקר לערכה

41. בשולי הדברים אף כי לא בהכרח בשולי חשיבותם יוער שהוועד המקומי בחר לענות במסמך זה לגופם של דברים, וזאת מבלי לעסוק בעניין סמכותו של מבקר המועצה לערוך ביקורת על הוועד המקומי פוריה עלית. זאת משום רצונו הברור והחד משמעי של הוועד המקומי להבהיר שאינו מבסס להסתתר מאחורי טענות פורמליות, שאין לו דבר להסתיר ושהוא סבור שאין בטענותיו המופרכות של המבקר ובאמירותיו ומסקנותיו כל ממש.

42. יחד עם זאת, המדובר בשאלה המחייבת בחינה וליבון ואשר התשובה רחוקה מלהיות נקיה מספקות. פקודת המועצות המקומיות (נוסח חדש) וצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) - תשי"ח-1958 (להלן: **הצו** או צו המועצות האזוריות) אינם כוללים הוראה מפורשת כלשהי המסמיכה את מבקר המועצה האזורית לבקר את הוועדים המקומיים בתחומה של המועצה האזורית.

43. משכך, ונוכח הכלל הרגיל לפיו סמכותה של רשות ציבורית וסמכותו של עובד ציבור אינה משתרעת אלא על מה שהדין הסמיכם לעשות, נדרש היה להגיע לכלל מסקנה שמבקר המועצה האזורית מוסמך לבקר רק את המועצה עצמה ולא את הוועדים המקומיים בתחומה. מסקנה זו מתחזקת הן נוכח מהות תפקידו של מבקר רשות מקומית כמבקר פנים, המוסמך כלל לבקר רק את הגוף בו הוא מכהן במבקר כמו גם נוכח הוראותיו המיוחדות של צו המועצות האזוריות המסדיר במפורש את דרכי הביקורת בוועד המקומי.

44. כך, על פי סעיף 130א לצו, מוטל על המועצה האזורית למנות ועדת ביקורת מבין תושבי הישוב שאינם חברי הועד המקומי. סעיף 130א אף מגדיר את תפקידיה של ועדת הביקורת בישוב באופן הבא:

"(ג) ועדת הביקורת תבדוק אם החלטות הועד המקומי הוצאו אל הפועל כדון, תבדוק את חשבונות הועד המקומי ותוודא כי פעולותיו נעשו במסגרת תקציבו המאושר וכן תבדוק אם תוקנו לקויים בפעולות הועד המקומי אשר נמצאו בביקורות קודמות.

(ד) לצורך ביצוע תפקידיה רשאית ועדת הביקורת לקבל מכל חבר ועד מקומי או עובד ועד מקומי, ידיעות, מסמכים והסברים הדרושים לה.

(ה) בתוך שלושה חדשים מתום כל שנה תמציא ועדת הביקורת לוועד המקומי טיוטת דו"ח ביקורת מפורט שיתייחס לפעילות הועד המקומי ותאפשר לו להעיר את הערותיו לטיוטה בתוך שלושים ימים; ועדת הביקורת תקיים דיון בהערות הועד המקומי ותערוך את דו"ח הביקורת הסופי.

(ו) בתוך חמישה חודשים מתום כל שנה, תמציא ועדת הביקורת לידי הועד המקומי, ראש המועצה ולידי ועדת הביקורת של המועצה את דוח הביקורת הסופי; דוח הביקורת יהא פתוח לעיון כל תושב ביישוב וסיכום תמציתי ממנו יופץ לכל תושבי היישוב 14 ימימם ממועד הגשתו למועצה".

45. הוראות הצו המגדירות את תפקידיה של ועדת הביקורת מטילות אם כן על הועדה תפקיד אקטיבי של **עריכת ביקורת**. השוואת הוראות אלה ולהוראות סעיפים 170א-170ג לפקודת העיריות, שהוחלו כאמור על המועצות האזוריות מצביעות על דמיון רב בין ההוראות החלות על המבקר ברשות המקומית ובין ההוראות החלות על ועדת הביקורת בישוב. על ועדת הביקורת בישוב, כמו על המבקר, מוטלת חובה אקטיבית לערוך ביקורת ומוקנות סמכויות שמאפשרות עריכתה, ובכלל זה הסמכות לדרוש מידע ומסמכים.

46. תפקידיה אלה של ועדת הביקורת בישוב שונים במהותם מתפקידיה של ועדת ביקורת בעירייה או במועצה המקומית והאזורית. כך, תפקידיה של ועדת הביקורת בעירייה- "לדון בדו"ח המבקר" ולא לערוך ביקורת בעצמה, וכד'.

47. מהוראות הצו עולה אם כן בברור שהנחת המוצא של מתקין הצו לא הייתה שנטל עריכת הביקורת על ועדים מקומיים ייפול על מבקר המועצה דווקא או שהיא תערוך על ידו, והוא בחר לפיכך להטיל על ועדת ביקורת שהקים את החובה לערוך את הביקורת על הועד המקומית ואף ונתן בידיה את הסמכות הנדרשת לבצעה והטיל עליה את החובות הכרוכות בה.

48. בהעדר הוראה מפורשת בצו בנוגע לסמכות מבקר המועצה לבקר את הועד המקומי, ונוכח הוראות הצו המלמדות בברור שסמכות עריכת הביקורת הוטלה על ועדת הביקורת, נדרשת התייחסות לשאלה על מה מבוססת סמכותו של מבקר המועצה לבקר ועד מקומי בתחומה, אם בכלל קיימת כזו.

49. הבסיס היחיד לסמכות כזו ניתן למצאה בסעיף 170א(ב) לפקודת העיריות, שהוחלה גם על המועצה האזורית, לפיו למבקר הרשות המקומית סמכות לבקר גם כל תאגיד, מפעל מוסד וכיוב' שהרשות המקומית משתתפת בתקציבו השנתי כדי יותר מעשירית לגבי אותה שנת תקציב או משתתפת במינוי הנהלתם. בהיות ועד מקומי ישות דמוקרטית נבחרת בראי שהחלופה היחידה הנוגעת לעניין היא החלופה התקצובית. אלא שבחינתה של זו ביחס לועד המקומי פוריה מעלה יותר מאשר ספק האם אכן במי שכפוף לביקורתו של המבקר עסקינן. זאת באשר תקציבו של הועד המקומי מבוסס ברובו המכריע על כספי מסי ועד מקומי הנגבים מתושבי הישוב, ואילו, כפי שנמסר לנו, המועצה האזורית אינה משתתפת בתקציב הועד המקומי בשנים האחרונות בשיעור הנדרש. אם אכן כך, נטול מבקר המועצה האזורית סמכות לבקר את פעולות הועד, הדו"ח שהתיימר לערוך, ואשר התיימר להתבסס על סמכות הביקורת המסורה לו, דינו להיגנז כבר מטעם זה.

50. כאמור, הועד המקומי בחר במסמך זה להתמודד עם הדברים לגופם, מן הטעמים שפורטו לעיל. אולם אין ללמוד מכך שהועד המקומי מקבל את עצמו את סמכותו של המבקר, אם זו אינה נתונה לו כדין, ולפני קידום כלשהו של הטיפול בטיוטת הדו"ח האמורה, יש הכרח לבחון את סוגיית סמכותו של המבקר לעומקה. הועד המקומי שומר לעצמו את הזכות להרחיב את הטיעון בסוגיה זו בהמשך הדברים.

על טיוטת הדו"ח והטכניקה בה נכתב

51. קריאה של טיוטת הדו"ח, לאורכה ולרוחבה אינה יכולה שלא לעורר תרעומת בכל הנוגע לאופן בו נערכה, ובנוגע לטכניקות הפסולות בהן נקט המבקר לאורך הטיוטה כולה. טכניקות אלה נועדו, כך נראה, וכפי שיפורט בהרחבה בהתייחסותנו, לתמוך במסקנות אליהן ביקש המבקר להגיע ולהגשים את המטרות בגינן ייתכן ונכתב הדו"ח מלכתחילה, אף אם המציאות מספרת סיפור שונה בתכלית.

52. כך, מעלה המבקר לאורך הדו"ח כולו שלל טענות חמורות, זאת ללא כל ביסוס עובדתי וראשית ראייה לדברים, בהסתמך על השערות, סברות, הנחות והכרות אישית, כך לדבריו, תוך הצגת הדברים, במרבית המקרים, כעובדות מוגמרות שאין עליהן עוררין. עוד מתייחס המבקר לאורך הטיוטה כולה לדוגמאות יחידות ושוליות, מהן הוא מתיימר להסיק מסקנה גורפת אשר מתאימה, כמו כפפה ליד, לתוצאה אליה ביקש להגיע. זאת על אף שידוע הוא

היטב כי המציאות מלמדת שאם בכלל יש בהו ממש, הדוגמאות שהובאו על ידו הן לכל היותר החריג לכלל שאינו מעיד עליו אלא על היפוכו, וכי גם לאותם מקרים חריגים ניתן, בזמן אמת, הסבר מלא.

53. עוד טכניקה בה משתמש המבקר על מנת להשפיע על הלך מחשבתו של הקורא, היא הסתמכות על שלל תלויות עמומות, שברי מסמכים וציטוטים מקוטעים, כך לאורך הדו"ח כולו, וכך בפרט בתתי-פרק 7 ו-8, אליהם הוא מתייחס כעובדות מוכחות. זאת על אף קיומם של מסמכים אשר סותרים את האמור ושומטים את הבסיס לטענותיו, או לכל הפחות, מספקים הסבר סביר לדברים, מסמכים אשר לרוב קיומם ידוע לו והיו מצויים בידי (לעיתים אף באותם מסמכים ממש עליהם הוא מסתמך, כפי שיובהר, בין היתר, לעניין שהובא בסעיף ב' בתת הפרק העוסק בליקויים בקבלת החלטות);

54. עוד מוסיף המבקר ומפזר לאורך הדו"ח שלל האשמות חמורות, אשר מעבר להיותן בלתי מבוססות - עצם העלאתן, אף אם כ"חשש" בלבד, יש בו בכדי לגרום נזק שיהיה קשה עד מאוד לתקן. כך לדוגמה בכל הקשור לעירוב בין עסקיו הפרטיים של יו"ר הוועד ולפעולתו בוועד, תת פרק בו הגדיל המבקר והניח קיומן של עובדות על מנת לבסס ולתמוך את האשמותיו החמורות.

55. עוד עושה המבקר עושה שימוש כמה וכמה פעמים בשיטה של ציון עובדות שאינן קשורות זו לזו בסמיכות, מבלי לקשור ביניהן ומבלי לקבוע מסקנה ברורה, בידיעה שלא ניתן להסיק אותה מתוך התשתית העובדתית שנפרשה. אלא שהצגה כזו של הדברים מטרתה היחידה היא להביא את הקורא הבקיא פחות בהליכי ביקורת והסקת מסקנות לקשר בעצמו בין הדברים ולו מפאת סמיכותם, ולהגיע למסקנה שאין לה בסיס.

56. עוד חשוב לציין לעניין זה, כי אף הבסיס המשפטי עליו מנסה לעמוד המבקר במספר מקרים, לוקה בחסר, בלשון המעטה, ומצוטט במקרים רבים בצורה חלקית ומגמתית שכל מטרתה יצירת מראית עין בפני הקורא של חוסר תקינות משפטית. כך לדוגמה ובאופן מובהק, בתת הפרק העוסק בהעסקת חתנו של יו"ר הוועד בהתקנת מזגנים.

סיכום ביניים טרם תחילה

57. הנה כי כן, ההתנהלות בכל הנוגע לטיוטת דו"ח הביקורת, למן הרגע שבו נמסר לוועד המקומי לראשונה מסמך שכונה בשם "טיוטת דו"ח", אך כלל כאמור **פחות משליש** מכמות העמודים וממילא גם מכמות האמירות, ה"עובדות", הטענות וכל כיוב' שנכללו בטיוטה אליה מתייחסת תגובה זו;

עבור בלוחות הזמנים הבלתי סבירים בעליל שנקבעו למתן התייחסות הוועד המקומי; בהתנהלות הלקויה שעברה כחוט השני לכל אורך השיח בנוגע לבקשה לקבלת ארכה קצרה,

(קצרה בהרבה מהנדרש, על מנת שלא לתת פתח ולו לראשית טענה בדבר ניסיון להתחמק ממתן תשובה לגופם של דברים);

עבור בהפצת מסמך הנחזה להיות דו"ח ביקורת סופי והעברתו לחברי המועצה, בטרם הועבר כנדרש לחברי וועדת הביקורת של המועצה, שעות ספורות לאחר ה"שעה היעודה" (10 בבוקר!) אותה קבע המבקר כ"שעת השין" עד אליה נדרש הועד המקומי להעביר את תגובתו, בטרם התקיים גלביו ההליך הנקבע בדין כתנאי בלעדיו אין למסירתו לחברי המועצה ולפרסומו, מסמך המחזיק כאמור 37 עמודים, משל יש מי שיאמין שבשעות ספורות אלה הספיק המבקר לכתוב את המסמך ולהפיצו או לחלופין שמי שסיים זה מכבר כתיבתו של מסמך מסוג זה היה נכון לבחון אכן בלב פתוח ונפש חפצה טענות או תשובות העשויות להשמיט את הבסיס לעמודים רבים אלה או לחלק מהם;

עבור דרך "קביעתו" של המבקר שהועד ראוי להתייחס אך ורק ל"עובדות" הכלולות בטיוטת הדו"ח ולא למסקנות שסבור המבקר שניתן או ראוי להסיק מהן או ל"קביעתו" המשונה לא פחות שהימנעות של הועד מלהגיב בשעה שקבע לו פרושה יהיה הסכמה לעובדות שנקבעו על ידו;

עבור דרך העברה לחברי המועצה והפצה לתושבים בשלב מאוחר יותר של מסמך הנחזה כאמור להיות נוסחו הסופי של הדו"ח, מסמך המתפרש על פני 37 עמודים ואשר מכיל נושאים שזכרם כלל לא בא בטיוטה, כל זאת בטרם התקבלה התייחסות הוועד;

עבור דרך העובדה שהשיח בכל הנוגע לבקשה לקבלת ארכה, למרות שנדמה שלא ניתן היה שלא להיעתר לה בנסיבות העניין, לא הניב פרי עד אשר לא נדרש לעניין היועץ המשפטי לממונה על המחוז;

עבור בניסיון להלך על הועד המקומי אימים על שהחליט להסתייע ביועץ משפטי לצורך התמודדות עם טיוטת הדו"ח (אשר באה לידי ביטוי ב"הבטחות" בלתי מרומזות בעליל "לבדוק" את ההחלטה על העסקת יעוץ משפטי וב"דרישה" בהולה למסירת החומרים הנוגעים לעניין);

עבור בסירוב העיקש להעביר לוועד המקומי את המסמכים והחומרים עליהם נסמכה לפי הטענה טיוטת דו"ח הביקורת, עד אשר נדרשה שוב התערבות משפטית, הפעם של היועץ המשפטי של המועצה האזורית על מנת לגרום למבקר לבצע את חובתו על פי דין;

וכלה בהעברת חומרים לעיונו של הועד (שאינו לוועד המקומי דרך לדעת האם אלה כל המסמכים שקיימים בידי המבקר אם לאו), חומרים המשתרעים על פני 150 הודעות מייל שהועברו לבאי כוחו של הועד המקומי ביום 13.10.16, כאשר למבקר ידוע היטב שהמועד שנקבע להעברת תשובת הועד הוא ה-18.10.16, קרי פחות מיום עבודה אחד לאחר מכן, בהתחשב בסוף השבוע ובחג הסוכות;

כל אלה מעידים כאלף עדים על מה שמעיד גם תוכנה של טיוטת הדו"ח עצמה- לא בביקורת עניינית עסקינן, לא בניסיון לרדת לחקר האמת, לא בניסיון למלא את תפקיד הביקורת באמונה וללא משוא פנים. עניין לנו בניסיון פסול לפגוע בוועד מקומי נבחר ובעומד בראשו,

שגם אם יש נוחים מהם למועצה ולאחרים, וגם אם ככל גוף ציבורי יתכן ששגו בפעולה כזו או אחרת, נבחרי ציבור הם, הממלאים את תפקידם גם אם לעיתים בנחרצות וללא חת, ונלחמים את מלחמתם של תושבי הישוב, שברצותם יבחרו בהם שוב וברצותם יבחרו אחרים במקומם בבחירות הבאות.

58. אכן היותו של הוועד מורכב מנבחרי ציבור אינו פוטר אותו מהחובה לפעול על פי הדין, לקבל על עצמו ביקורת, מקום שהיא עניינית ומבוססת, ולעשות כל הניתן על מנת לתקן את הטעון תיקון, אם אכן התגלה כזה. אבל מכאן ועד ההליך הפגום מעיקרו שנוהל בעניינו של הוועד המקומי פוריה, הן באופן בו בוצעה הביקורת, אם אכן בוצעה כזו מעבר לחזרה בטיוטת הדו"ח על טענות שונות שהושמעו כנגד הוועד על ידי גורמים שונים, טענות שלרובן המכריע אין תשתית ואין שחר, הן באופן ניסוחו של המסמך הנחזה להיות טיוטת דו"ח, הן במהימנותם של "ממצאיו" והן בהליך הנלווה לו, שלא ניתן שלא לחשוש שכל מטרתו לא הייתה אלא לספק למאן דהוא תשתית לנטילת סמכויות מהוועד המקומי, רחוקה הדרך.

59. בחינתה של טיוטת הביקורת, הן לגופה, הן בהתייחס למסקנות התמוהות השזורות בה והן בהתייחס להליכים שלוו אותה מעידה בברור על היותה לקויה, בלתי סבירה, וחורגת חריגה של ממש אם לא סותרת כליל את מהותה של הביקורת, את החובות המוטלות על מבקר מועצה, ובראשן חובת ההגינות והענייניות.

60. אכן כאמור, עבודתו של הוועד המקומי, ככל גוף ואדם, אינה חפה מטעויות וייתכן כי נפלו בה פגמים הדורשים תיקון. מסיבה זו רואה הוועד המקומי חשיבות רבה בקיומו של הליך ביקורת ענייני אשר מסקנותיו יאפשרו לוועד לתקן את הדרוש תיקון ולשפר את השירות המוענק על ידו לתושבים. יחד עם זאת, בכדי שהביקורת תהא אפקטיבית ולא תחרוג מתכליתה וממטרותיה, עליה לעמוד בכללים אשר הותוו על ידי המחוקק והפסיקה ולהיות עניינית ומקצועית. לכך למרבה הצער לא זכה עד כה הוועד המקומי.

על העתיד לבוא

61. לא ניתן שלא להזכיר שוב את העובדה שכבר ביום 9.10.16 הגיעה לידי הוועד המקומי הזמנה לשיבת מועצה שעל סדר יומה "הצגת דו"ח מבקר המועצה" ו"שמיעת טענותיו של ועד מקומי פוריה עילית לפני קבלת החלטות בדבר נקיטת צעדים, לרבות ביטול האצלת סמכויות לוועד מקומי פוריה עילית". ישיבה זו נקבעה ליום 1.11.16, קרי ארבעה ימי עבודה לאחר תום חופש הסוכות. נוכח העובדה שהחומר הנדרש לקראת ישיבת המועצה צריך להישלח זמן סביר מראש, ניתן לצפות שהחומר הנדרש לשיבה זו תוכנן להישלח לחברי המועצה, לכל הפחות ביום 30.10.16, קרי שני ימי עבודה בלבד לאחר תום החופשה.

62. נדמה שקשה שוב שלא לתהות מה מלמדת הזמנה זו בכל הנוגע לנכונותו של המבקר לבחון בלב פתוח ונפש וחפצה את תגובת הוועד, לתקן את טיוטת הדו"ח כמתחייב, שלא לומר על האפשרות לקיים דיון ודו שיח ראוי ונדרש בין גוף ציבורי מבוקר ובין מי שמתיימר לבקר, ללא מורא וללא משוא פנים.

63. טענה זו הועלתה על ידי הוועד המקומי במכתבו ליועץ המשפטי של המועצה מיום 9.10.16 אשר במענה לה השיב שהמועד נקבע בשים לב לבקשת היועץ המשפטי לענייני שלטון מקומי של מחוז הצפון לתת לוועד המקומי שהות של 21 יום להגיש את תגובתו. עוד הבהיר היועץ המשפטי שהעובדה שהמסמכים שנדרשו על ידי הוועד המקומי נמסרו לו על ידי המבקר רק ביום 13.10.16, קרי יום עבודה אחד לפני המועד להגשת התגובה, אינה מעלה ואינה מורידה ואין בה כדי להאריך את המועד להגשת התגובה.

64. תשובה זו אינה סבירה על פניה, ונתייחס אליה בסמוך. בשלב זה נציין רק שהעמדה לפיה ניתן לקבוע מועד לדיון מיד לאחר המועד להגשת תגובת הוועד, כך שלא יוותר ולו יום עבודה אחד על מנת לבחון את התגובה ולתקן את טיוטת הדו"ח ככל הנדרש, לא כל שכן לקיים דיון מתחייב בין הוועד למבקר על מנת ללבן את הסוגיות המחייבות בירור, יכולה להעיד על אחד משניים. או שיש מי שסבר שנוכח המועד בו הועבר החומר לידי הוועד, לא יוכל הוועד להגיש תגובתו במועד, "ובא לציון גואל", או שממילא אין ולא הייתה מעולם כל כוונה לבחון תשובותיו של הוועד ברצינות, בלב פתוח ונפש חפצה ובוודאי שלא לאפשר קיום דיון ענייני בין הוועד למבקר, דיון העשוי לחייב גם מעורבות היועץ המשפטי נוכח הסוגיות המשפטיות המעורבות בעניין, נוכח החירות שנוטל לעצמו המבקר להפריח בטיטת הדו"ח עמדות משפטיות כאלה או אחרות, חשדות ותהיות בנוגע לעבירות פליליות אפשריות וכל כיוצא באלה פרפראות שלא יכירם מקומם בדוח ביקורת, בוודאי כל עוד לא לובנו לעומקם מבחינה משפטית. והקורא יבחר את האפשרות הטובה בעיניו.

65. למרות החומרה היתרה בה רואה הוועד המקומי את התנהלות הביקורת והמועצה עד כה, ואף שנדרשת מידה גדולה של אמונה על מנת להמשיך ולסבור שתגובת הוועד תבחן לגופה, בתום לב, בלב פתוח ונפש חפצה ואף שמה שראוי היה לעשות נוכח המועד בו הועברו החומרים לידי הוועד המקומי הוא להימנע מהעברת תגובה כלשהי עד אשר לא תינתן לוועד שהות סבירה להכנת התגובה מעת שהחומרים והמסמכים היו בידי, בחר הוועד בדרך אחרת.

66. כפי שעד כה עשה ככל יכולתו על מנת שלא יהיה ולו ראשיתו של בסיס לטענה כאילו הוא מתחמק ממתן תשובה עניינית, ולכן ביקש לכתחילה שהות קצרה מאד להכנת תגובתו (שהות שאורכה התבקש לכתחילה ביחס למסמך בן 8 עמודים, אך בדיעבד התברר שניתנה ביחס למסמך בן 37 עמודים!), כך התגייס הוועד ככל יכולתו להכין תגובה גם בלא המסמכים הנדרשים. ואכן תגובה זו הוכנה על בסיס המסמכים המעטים שהצליח הוועד המקומי לאסוף בימי העבודה הלא רבים שעמדו לרשותו.

67. תגובה זו לא נסמכת, לא מתבססת וממילא גם אינה מתמודדת עם המסמכים שהועברו על ידי המבקר, מסמכים שבדיקת **חיונית** לצורך מיצוי זכות הטיעון (וראו שוב, ולמעלה מן הצורך את שנקבע בבג"ץ 7805/00 אלוני, **חברת מועצת עיריית ירושלים נ' מבקרת עיריית ירושלים**, פ"ד נו(4) 577, 599 (2003) וכן בבג"ץ 4914/94 **טרנר נ' מבקרת המדינה**, פ"ד מט(3) 771, 791 (1995)). בהקשר זה תשובתו של היועץ המשפטי למועצה אינה מקובלת על הוועד המקומי, ונטולת בסיס משפטי של ממש.

68. משכך, מתבקשים המבקר והמועצה לראות בתגובה זו **תגובת ביניים** למסמך שאינו אלא טיוטה, וכזו הנמסרת במועד, למרות שבימי חול המועד עסקינן, רק לצורך מניעת לזות שפתיים. הוועד המקומי ממשיך בעבודתו על תגובתו לטיוטה, ובעיקר בבחינת המסמכים הרבים שהועברו אליו ביום 13.10.16 על ידי מבקר המועצה. בהתאם ישלים הוועד המקומי את תגובתו לטיוטת הדו"ח בתוך 14 יום מתום חול המועד.

69. נוכח חומרת הטענות הכלולות בטיוטת הדו"ח, נוכח הסתירות הרבות שבין הנתען בו ובין העבודות כהווייתן, נוכח הפרכתן של המסקנות הכלולות בו ושל האמירות המשפטיות השזורות לאורכו ולרוחבו כמו גם נוכח הפגיעה החמורה שעלולה טיוטת הדו"ח לגרום לנבחר ציבור ולעובדי ציבור, עומד הוועד המקומי על כך שיקבל לידיו טיוטת דו"ח מתוקנת, לאחר שהמבקר יבחן את תגובתו בלב פתוח ונפש חפצה, תוך הסתייעות ביעוץ המשפטי למועצה, על מנת שיכול להגיב לאמור בה. כמו כן עומד הוועד על כך שלאחר שיקבל לידיו טיוטת דו"ח מתוקנת, יקיים המבקר דיון ענייני ורציני עם הוועד ובאי כוחו על מנת ללבן את כל הסוגיות שידרשו עוד בירור. רק לאחר הליך זה, וככל שיהיה עוד מקום, ורק לאחר שתלובן סמכותו של המבקר לערוך ביקורת על הוועד המקומי, ניתן יהיה להמשיך בהליך.

70. לאחר סיום הבחינה כאמור, ואם ימצא שיש למבקר סמכות לבצע את הביקורת, חייב יהיה המבקר, וחייבת תהיה המועצה לקיים את הוראות החוק, ולהעביר את הדו"ח הסופי שיערך על ידי המבקר לידי ראש המועצה ולידי ועדת הביקורת של המועצה. לטעמו ראוי יהיה באותו שלב להעבירה גם ידי ועדת הביקורת של הישוב על מנת שתחוה דעתה עליו.

71. רק לאחר שוועדת הביקורת של המועצה תקיים דיון בדו"ח הסופי (או בתום התקופה שנקבעה לכך בדיון לקיום דיון כאמור, אם לא תקיים הוועדה דיון בדו"ח), תגבש מסקנותיה והמלצותיה, ניתן יהיה להעביר את הדו"ח לחברי המועצה ולהביאו לדיון במועצה. למותר לציין שוועדת הביקורת תידרש אף היא להתייחס לתגובת הוועד המקומי לדו"ח הסופי. הגשת הדו"ח לחברי המועצה, דיון בו במועצה ופרסומו לפני מיצוי תהליך זה אינו עולה בקנה אחד עם הוראות החוק (וראו בעניין זה את סעיף 170ג(ו) לפקודת העיריות). ברי שגם דיון וקבלת החלטה בסוגיה זו או אחרת ובכלל בהצעה לבטל אצילת סמכות לוועד המקומי על בסיס דו"ח ביקורת שלא ניתן כלל להגישו למועצה בטרם הסתיים ההליך שנקבע לכך בדיון, פסולים ואסורים אף הם ויש הכרח חובה להימנע מהם.

72. אכן, הליך ראוי וסדור זה אינו מתאים ללוח הזמנים שקבע ככל הנראה מי שאצה לו, מטעם זה או אחר, הדרך. אולם הוא מחויב על פי דין ובדעת הוועד המקומי לעמוד על כך שאכן יתקיים. נותר לנו רק להצטער שמי שאמון על ביקורת, הגינות, תקינות וכד' בחר שלא ללכת בה לכתחילה, ולקוות שעדיין לא מאוחר ושהנזק שנגרם וממשיך להיגרם לוועד המקומי, לחבריו ולתושבי הישוב אינו בלתי הפיך.

על ביקורת, הגינות ודרך אחרת

73. בטרם סיום חלק זה, איננו יכולים שלא למחות בחריפות, שלא לומר שלא להביע שאט נפש, מהשימוש שעשה מבקר המועצה בפעולות להנצחתו של אורון שאול ז"ל, חייל בן היישוב אשר נפל בנסיבות טראגיות במסגרת תפקידו הצבאי. נדמה שגם במקום שבו המטרה מקדשת את כל האמצעים, חייב להיות גבול לאותם אמצעים בהם עושים שימוש.

74. התייחסות בטיטת הדו"ח לפעולות הנצחתו של אורון שאול ז"ל, במגרש משחקים ביישוב, פעולות שנעשו על ידי תושבי הישוב בהתנדבות, בתוך ימים ספורים, כאל פעולות ה"פוגעות בשוויון", כאל פעולות פגומות כיון שלא נדונו באופן פורמלי על ידי הוועד המקומי, ועוד כהנה וכהנה סופרלטיבים, פשוט אינה יכולה להתקבל על הדעת!

75. הכללת עניין רגיש ואנושי זה בטיטת הדו"ח, תוך התעלמות בוטה מהפגיעה הקשה ברגשות הישוב כולו וברגשות המשפחה בפרט, הכל במסגרת המרוץ העיוור למציאת פגמים ולהטלת רפש, אינה יכולה להעיד אלא על כותבה. יהיה אשר יהיה גורלו של הדו"ח, יהיה אשר יהיה המאבק הציבורי והמשפטי שיידרש על מנת שהוועד המקומי פוריה יזכה ליחס ענייני וראוי ועל מנת שההחלטות שיתקבלו ביחס אליו יהיו מבוססות על תשתית ראויה, על שיקולים ראויים וכד. אורון שאול והנצחתו חייבים לצאת ממסגרת זו!

להלן נגיב לטענות העיקריות העולות מן הדו"ח והנוגעות לפעילות הוועד המקומי, כסדרן:

76. **העסקת חתנו של יו"ר הוועד** – אכן החברה בה עובד חתנו של יו"ר הוועד התקינה מזגנים בבית הכנסת ביישוב. על עובדה זו אין ויכוח והיא מעולם לא הוכחשה. אולם בניגוד לתמונה אותה מנסה לצייר המבקר בטיטת דו"ח הביקורת, **ליו"ר הוועד, לא היה ולא יכול היה להיות כל קשר להעסקתו.**

77. בית הכנסת, אשר בנייתו מומנה בחלקה מתקציב הוועד (תקציב שאושר עוד בתקופת הוועד הקודם) וכן מכספי משרד הדתות, מכספי המועצה (שאף יצאה במכרז לבנייתו) מכספי תרומות וכספי המתפללים עצמם, על קרקע פרטית שנתרמה לצורך כך, הוקם על ידי עמותה רשומה שיוסדה לשם כך בשם "עטרת-אל פוריה עלית" (ואשר פורקה בעת האחרונה). הוועד המקומי מעביר מדי שנה תקציב לבית הכנסת לטובת אחזקה שוטפת ותחזוקת המבנים בלבד. למעשה בהנהלת החשבונות הכפולה של הוועד המקומי, בה לכל ספק יש כרטיס הוצאות, ישנם שני סעיפים בלבד הנוגעים לענייני דת, בית העלמין ובית הכנסת. האחד, תקציב לאחזקה שוטפת לשמירה על הקיים (חשמל, מים, ניקיון, גינון, וכיו) והשני, סעיף להשקעות בבית הכנסת בבית המדרש הסמוך לו בבית העלמין.

העתק מסמך רישום העמותה אצל רשם העמותות, וכן העתק אינדקס הנהלת חשבונות של הוועד המקומי, מצורפים ומסומנים כנספת יח'

78. בהיות בית הכנסת עמותה, שהיא אישיות משפטית נפרדת ומובחנת מהוועד המקומי, ניהולו השוטף של בית הכנסת, ובכלל זה ניהול התקציב (המורכב כאמור במרביתו מכספי המתפללים ומהקצבה שנתית ידועה של היישוב) וקבלת ההחלטות הנוגעות לו, הזמנת עבודות הנדרשות עבור בית הכנסת, התקשרות עם בעלי מקצוע וכד', נעשית על ידי העמותה / מתפללי בית הכנסת. למיטב ידיעתו של הוועד המקומי ההחלטות בעניין זה מתקבלות באמצעות נציגות מתפללי בית הכנסת, הנבחרת על ידי המתפללים ומקרבם בבחירות דמוקרטיות. לנציגות בית הכנסת גזבר וחשבון בנק המשמשים אותה בפעילותה, ולמיטב ידיעתנו, היא אף נעזרת בשירותיו של משרד רואה חשבון נפרד, בן ישי דוד, הניתן לה בהתנדבות מלאה. לוועד המקומי אין איפוא, לא על פי הדין ולא הלכה למעשה, סמכות להתערב בנעשה בבית הכנסת, הוועד המקומי אינו מבצע את התקשרויות של בית הכנסת, אינו מחליט מיהם נותני השירותים שיועסקו על ידו או מה העבודות שיבוצעו על ידם. פעולות אלה מתקבלות על ידי העמותה והנציגות הנבחרת של מתפללי בית הכנסת על פי הדין.

79. כך תמיד וכך גם בעניין התקנת המזגנים בבית הכנסת. העסקת החברה שהתקינה את המזגנים נעשתה על ידי המתפללים ומתקציבם של מתפללי בית הכנסת והעמותה. לא הוועד המקומי ולא העומד בראשו ידעו או היו מעורבים בהחלטה זו. ממילא ברור שכל טענה בעניין זה המופנית כלפי הוועד המקומי או יו"ר הוועד המקומי וכל טענה בנוגע לחשש לניגוד עניינים פשוט אין להם על מה לסמוך. ממילא האמירה הכלולה בטיטת הדוח כאילו "יו"ר הוועד העסיק את חתנו בהתקנת מזגנים בבית הכנסת ביישוב" **אינה אלא עורבא פרח, אמירה נטולת כל בסיס עובדתי ודינה להימחק לאלתר מטיטת הדו"ח**. יו"ר הוועד לא העסיק את חתנו, באשר ההתקשרות לא נעשתה על ידי הוועד אלא על ידי העמותה / מתפללי בית הכנסת, התקשרות שהוועד המקומי או יו"ר הוועד לא היו מעורבים בו כלל ועיקר!

צילום צ'ק המעיד על קיומו של חשבון נפרד למתפללי הוועד המקומי מצורף ומסומן **כנספח יט'**

80. ניתן היה לכאורה להסתפק בדברים אלה ובמסקנה הברורה העולה מהם אולם נדמה שלא ניתן שלא להפנות, בעניין זה כמו במקרים אחרים, זרקור לטכניקות הפסולות בהן נוקט המבקר. ביודעו היטב שההעסקה לא נעשתה על ידי הוועד המקומי, ושלפיכך לטענה כאילו "יו"ר הוועד העסיק" אין כל בסיס עובדתי, וברי כי אף אין ולא היה בנמצא כל פרוטוקול של ועדת מכרזים שמעולם לא עסקה בכך (זאת במנותק מהעובדה כי יו"ר הוועד גם כן אינו חבר בוועדת המכרזים) מבקש המבקר ליצור נורמות חדשות יש מאין, הכל בניסיון נואש למצוא פסול במה שלא נפל בו פגם ולהטיל דופי ביו"ר הוועד המקומי על פעולה שכלל אל בוצעה על ידו. ומה הטיעון הנורמטיבי שבפי המבקר? לדידו, "חלים על בניית בית הכנסת ואופני הקצאת הכספים הקשורים אליו, אותם הכללים החלים על המועצה האזורית ועל הוועד המקומי". וזאת על שום מה? על שום ש"בניית בית הכנסת תוקצבה ברובה המכריע אם לא

כולה מכספי ציבור" ועל שום ש"תקציב בית הכנסת מנוהל בתוך תקציב היישוב, ולא באופן נפרד לחלוטין".

81. נדמה שאין צורך להכביר מילים על פרכתה של טענה משפטית זו. העובדה שגוף זה או אחר מקבל תקצוב, תמיכה או סיוע מרשות ציבורית אינה מכפיפה את אותו גוף לנורמות החלות על הגוף מעניק התמיכה או התקצוב. כך, תמיכות שמעניקה המועצה האזורית לעמותה כזו או אחרת אינה הופכת את העמותה לגוף הכפוף לדיני המכרזים, לחובות והמגבלות החלות על הרשות המקומית לעניין תקציב, התקשרויות, שכר, העסקת עובדים וכד'. נדמה שהדברים ברורים מאליהם ואינם נדרשים לפירוט נוסף. אם אכן סבור המבקר שיש במקום כלשהו בדין הוראה אחרת, יתכבד ויצטט אותה בטיוטת הדו"ח ויאפשר לוועד המקומי להתייחס אליה. למיטב ידיעתנו, הוראה כזו אינה בנמצא.

82. אולם אף אילו היה ממש בדברי המבקר, ואין בהם ולו תחילתו של כזה, ואף אילו מעצם העובדה שהועד המקומי מעביר לבית הכנסת סכום של בין 17,000 ₪ בשנת 2012 ל-40,000 ₪ עד שנת 2016 לצורך כיסוי הוצאות אחזקתו השוטפת, סכום שאינו מהווה אלא בין 8-20 אחוזים (לכל היותר, תלוי בסעיף ההשקעות לאותה שנה) מתקציבו הממומן ברובו המכריע על ידי המתפללים המוצאים עצמם ככל הנראה, מבלי שכיוונו לכך, כפופים להוראות הדין החלות על רשויות מקומיות, נדרש היה שהמבקר יפרט מה בדיוק מורה הדין בסוגיית התקשרות עם קרוב משפחתו של חבר ועד מקומי על ידי הועד עצמו. אלא שגם באלה לא דייק המבקר.

83. ומהן הוראות אלה? קחו לדוגמא את סעיף 89ב' לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958 (להלן: "הצו"), או את כלל 12 לכללי הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות (להלן: "הכללים"), שניהם מוזכרים ומודגשים בסעיף 1' לדו"ח הביקורת, ולדברי המבקר אוסרים "על התקשרות של הוועד המקומי עם חבר או קרוב". אכן כך הוא הדבר, אלא שהמבקר "שכח" לציין כי בהמשכם של אותם הסעיפים ממש, מוגדר במפורש בצו, כי "לענין זה, "קרוב" - בן זוג, הורה, בן או בת, אח או אחות" ובסעיף ההגדרות הרלוונטי בכללים (סעיף 1(5)) אף "סוכן או שותף". למותר לציין שחתנו של היו"ר אינו נופל באף אחת מן הקטגוריות.

84. אף בחוות הדעת של הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחר ציבור ברשויות המקומיות (מס' 1.1000) אליה מפנה המבקר בסעיף 1' לדו"ח הביקורת (להלן: "חווות הדעת"), ואשר עוסקת בניגוד עניינים אישי בו עלול להימצא נבחר הציבור בהתבסס על כלל 11 לכללים¹, מצוין כי **"האיסור מהווה "סייג לתורה", בכך שהוא מונע מאותו אדם את עצם האפשרות לדון בעניינים בהם הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים"**. משעה שיו"ר הוועד, לדבריו, לא ידע על ההעסקה, לא כל שכן לקח חלק בדיון בו התקבלה ההחלטה, חוות הדעת בה התהדר המבקר אינה רלוונטית, והסעיפים אליהם הפנה אך מוכיחים כי אין בהעסקת החברה כל פסול, אף לו הייתה נעשית על ידי הוועד ולא על ידי מתפללי בית הכנסת עצמם.

85. וחזרה למהותם של דברים, לטענת המבקר, על עמותת בית הכנסת ועל המתפללים בו חלים הסייגים החלים על הוועד המקומי. על העמותה והמתפללים מוטלת אפוא לפי פרשנות זו החובה להמנע מלהתקשר עם מי שהוא קרוב משפחה של חברי הוועד המקומי, אף אם עקב כך תדרש לשלם בגין אותו שירות מחיר גבוה יותר, להמנע מלקבל שירות ממי שהם חפצים וכד'. נדמה שמסקנה מרחיקת לכת זו, המטילה מגבלות מהותיות שעלות עשויה להיות בצידם על מתפללי בית כנסת רק משום שחלק קטן מתקציבו של בית הכנסת ניתן להם על ידי הוועד, אילו אכן היתה הדין, דרוש היה שיהיה מי שיודיע את דבר קיומה לאותם מתפללים ויעמיד אותם על החובה להמנע מלהתקשר עם מי שהם קרובי משפחה כאמור. אלא שדבר מאלה לא נעשה, וניתן רק לנחש שלא רק ביחס לבית הכנסת בישוב פוריה אלא גם ביחס לבית כנסת ומוסדות דומים בישובים אחרים, פשוט משום שזה אינו הדין.

86. ועוד דבר מה בהלכות זכות טיעון. כיון שאין מחלוקת שאת ההחלטה על העסקת החברה שהתקינה את המזגנים קיבלה נציגות בית הכנסת (או לפחות כך ידוע היטב לכל מי שהעובדות הן נר לרגליו ולא ראינו ולא ראשיתה של ראייה סותרת, ואם היא קיימת, תופע נא מייד), אם אכן יש ממש בטענת המבקר שההתקשרות עם אותה חברה פסולה, הפסול נפל בראש ובראשונה במי שקיבלו את ההחלטה, חתמו על הצ'ק וכד'. בעניין זה לא יכול המבקר להסתתר מאחורי טענה שאין לו דבר וחצי דבר עם מי שאינו הוועד המקומי או חבריו, כפי שהוא טוען במקומות רבים בטיוטה אף שאינו נמנע ממתיחת ביקורת עליהם, שכן אם ההתקשרות היא פסולה, הפגם נפל במי שקיבל את ההחלטה עליה, ואלה הם רק (או לכל הפחות, אם נקבל את טענת המבקר נטולת הבסיס, גם) נציגות המתפללים, גזבר העמותה

---

¹ לשון כלל 11 לכללים: "חבר מועצה ימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בשיבות המועצה אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר מועצה לבין ענייניו האישיים; חבר מועצה לא יטפל בנושא כאמור גם מחוץ לשיבות המועצה".

וכדי. לכל אחד מאלה, ה"שותף לדבר עבירה" לטענת המבקר, מגיעה זכות טיעון. יתכבד איפוא המבקר, אם אכן ימשיך לעמוד מאחורי טענתו נטולת הבסיס העובדתי או הנורמטיבי, וישלח את הטענות להתייחסות אנשי בית הכנסת, ויאפשר להם לחוות את דעתם על הטענות המופנות כלפיהם ועל התזה שבנה יש מאין.

87. סיכומם של דברים, לאמירה כאילו יו"ר הועד העסיק את חתנו, אין ידיים ואין רגליים, לא עובדתיות ולא נורמטיביות. על פרק זה להימחק כליל מטיוטת הדו"ח.

88. מעורבות בת זוגו של יו"ר הועד – המבקר טוען בטיוטת הדו"ח כי הועד המקומי ככלל ויו"ר הועד בפרט מקבלים "ייעוץ ושירות משפטי בענייני הוועד" מעו"ד לילך שייד, בת זוגו של יו"ר הועד. לעניין זה, נזכיר, ראשית, כי הועד וחבריו הינם גוף שלטוני המורכב מנבחרי ציבור הפועלים ללא שכר, וללא ייעוץ משפטי קבוע בנסיבות אלה הועד המקומי של פוריה עילית, ככל ועד מקומי, מסתייע מעת לעת בתושבי הישוב אשר תורמים מזמנם וממרחם בפעילות בישוב בכלל ולפעילותו של הועד בפרט. נדמה שאפילו המבקר יתקשה לטעון שיש בכך פסול כלשהו.

89. כלל זה אינו שונה גם כאשר בהסתייעות בעורך דין תושב הישוב עסקינן. לעיתים עשוי הועד המקומי להזדקק לסיוע נקודתי זה או אחר של עורך דין, אם לצורך פעולות טכניות בעיקרן כפי שנדרשו בהקשר זה, כפי שיפורט להלן, ואם לצורך מהותי אחר כלשהו. בהסתייעות כזו, כאשר היא נעשית בהתנדבות אין כל פסול. אין בנמצא כלל האוסר על ועד מקומי להסתייע בתושבי הישוב, גם אם אלה קרובי משפחה של חברי הועד. אם יש מי שמכיר כלל כזה, ובכללם המבקר, יתכבד ויפנה למקורו, וכך יוכל הועד להתייחס אליו לגופו. לטעמנו כאמור כלל כזה אינו בנמצא ולא בכדי לא מפנה אליו המבקר.

90. בניסיון להטיל דופי בוועד המקומי ובעומד בראשו, ובהכירו, כך יש להניח, הכר היטב, את התנהלותם של ועדים מקומיים, נאלץ המבקר למצוא עילה לנגח את הועד המקומי על הסתייעותו בעו"ד שייד, בת זוגו של יו"ר הועד. על מנת לעשות כן בוחר המבקר לזרוע ספק האם ההסתייעות בעו"ד שייד נעשתה "בשכר או שלא בשכר", משל כאילו יש ולו תחילתו של ספק בעניין, משל כאילו ספרי החשבונות והדוחות הכספיים של הועד המקומי אינם פתוחים בפניו, משל כאילו במהלך שנתיים וחצי של ביקורת, לא היה ספק בידי המבקר לבדוק עובדות אלה, משל כאילו אינו יודע היטב שאין ב"ספק" כל ממש.

91. יובהר ויודגש, עו"ד שייד לא קיבלה מהוועד המקומי תשלום כלשהו בכלל ותשלום בגין שירות משפטי כלשהו בפרט. הדברים ברורים וידועים וניתן לבררם על נקלה בספרי החשבונות של הועד שהיו פתוחים בפני המבקר ופתוחים בפניו גם כעת. לפיכך, על כל רמז, ספק, אמירה או

שאלה בנוגע לאפשרות ששולם לעו"ד שיידך תשלום כלשהו בעד שירות משפטי שסיפקה לועד המקומי, להמחק לא לתר מטיטת הדו"ח!

92. ביודעו היטב שלהפרכת הספק בנוגע לתשלום שאולי ניתן לעו"ד שיידך אין כל בסיס וכי הטענה או הרמז בעניין זה דינם ליפול ולהמחק (אף כי בינתיים הספיק כבר המבקר להפיץ את ה"בשורה" ולזרוע את הספק בלב חברי המועצה ובלב תושבי הישוב), חיפש ומצא לו טענה חדשה להתגדר בה. אכן, כפי שהוא יודע היטב, הועד המקומי לא שכר את שירותיה של גב' שיידך ולא נתן לה תשלום כלשהו, ואכן אין כל פסול בהסתייעות בתושבי הישוב בדרך של התנדבות ובכלל זה במי שהם בני משפחה של חברי הועד, אלא ששירותים משפטיים דינם שונה שכן, כך לפי הטענה, יועץ משפטי הוא "שומר סף" ולכן לא ראוי שהיועץ המשפטי לועד המקומי הנדרש להיות שומר סף יהיה קרוב משפחה של חבר הועד או של העומד בראשו.

93. אכן אמירה בסלע ומי יחלוק עליה, אולם כפי שיודע המבקר היטב אמירה זו נכונה כאשר ביעוץ משפטי שעניינו חיווי דעה על עניין מהותי בו נדרש הועד לפעול, להפעיל סמכות, וכד'. אילו אכן נדרשת היתה לועד המקומי חוות דעת בשאלה האם רשאי הועד להתקשר ללא מכרז בעסקה פלונית, להפעיל סמכות גביה ביחס לתושב וכל כיו"ב, היה ככל הנראה מקום לאמירה שחוות דעת מאין זו לא ראוי שתתבקש ותינתן על ידי קרוב משפחתו של חבר הועד. אולם שירותים משפטיים כוללים, כפי שיודע כל בר בי רב, וכפי שיודע היטב גם המבקר, כאלה שדבר אין להם עם "שמירת סף".

94. כך, לשם דוגמא אימות חתימה, החתמה על תצהיר וכיוב'. כבגון דא, כאשר נדרש הועד המקומי לשירותים משפטיים מסוג זה, האם לא רשאי הוא להסתייע, ללא כל תמורה ובהתנדבות, בשירותיו של קרוב משפחה של חבר הועד? נדמה שלאמירה כאילו בהסתייעות מסוג זה יש פסול כלשהו, פשוט אין כל בסיס! לסיוע שנותן עורך דין בהתנדבות לועד המקומי בישוב בו הוא מתגורר בעניינים "טכניים" במהותם אלה, אין דבר וחצי דבר עם תפקידו של יועץ משפטי לגוף ציבורי כשומר סף. לטענה כאילו הועד מנוע מלהסתייע בקרוב משפחה של חבר הועד (או, אם יש בנמצא חבר ועד שהוא עורך דין בעצמו, בחבר הועד עצמו), אין כל שחר ואין כל בסיס.

95. ואכן, שני המקרים היחידים אותם מונה המבקר בטיטת הדו"ח אינם אלא פעולות משפטיות מסוג זה. באף אחד מאלה לא ניתן לראות משום פעולה משפטית של מי שנדרש להיות שומר סף או למצוא ולו תחילתו של ניגוד עניינים או של פסול בכך שהועד המקומי בחר שלא לשלם לעורך דין זה או אחר בעבור השירות המשפטי האמור ולהסתייע, ללא כל שכר, בשירותיה של גב' שיידך.

96. נוכח רצונו העז של המבקר למצוא פגם ודופי גם מקום שלא נמצא כזה, חזקה עליו שאילו היו נמצא מקרים נוספים עליהם יכול היה להצביע, היה מוצא אותם וכולל אותם בטיוטת הדו"ח. כיון שרק בשני עניינים אלה עסקינו, ברי שאמירה לפיה עורכת דין המאמתת חתימה (פעולה משפטית פרוצדוראלית לחלוטין בה אין לעורכת הדין כל השפעה על תוכן הדברים וודאי שאין מקום לעצותיה), ממלאת באופן פסול תפקיד של "יועצת משפטית", מופרכת על פניה.

העתקי הטפסים המשפטיים עליהם חתמה עו"ד שייך, מצורפים ומסומנים **כנספח כ'**

97. הדוגמה השלישית אותה מביא המבקר במסגרת דבריו "לייעוץ או לשירות משפטי שניתן לוועד ע"י רעייתו של מר חיים חליוה" מוכיחה כאלף עדים על טיבה של עבודת הביקורת שעומדת לפי הטענה ביסודה של הטיוטה, או לחילופין על כך שהמבקר סימן לו את הוועד והיושב בראשו כמטרה, וכי כל האמצעים בדרך אליה כשרים.

בדוגמתו, מציין המבקר תיעוד פגישה בה נכחו ראש המועצה הקודם, יו"ר הוועד ובת זוגו אשר "הצטרפה אליו כיועצת משפטית לפגישה בענייני היישוב מול המועצה האזורית". מתיאור זה של התפקיד אותו מילאה גב' שייך באותו דיון מסיק המבקר שגב' שייך שימשה כיועצת משפטית לוועד המקומי בראשו עמד בן זוגה, ובכך הוא מוצא הוכחה לטענת הפרק כולו בדבר מעורבות פסולה של גב' שייך בענייני הוועד, בדבר היותה של גב' שייך יועצת משפטית לוועד, "בשכר או שלא בשכר" ועוד.

98. אלא של "מסקנה" זו שמסיק המבקר מאותו סיכום דיון אין כל שחר והמבקר יודע כך היטב! תחילתו של המשפט אותו מתיימר המבקר לצטט הושמט על ידו מהטיוטה, אולי בשל מצוקת מקום ובשל הרצון שלא להאריך שלא לצורך את 37 העמודים עליהם מתפרסת הטיוטה. ומה נאמר בו? המשפט נפתח במילים "**בסמוך לחודש מרץ 2010... התקיימה פגישת עבודה בלשכתך...**".

99. עיננו הרואות (אך מסרבות להאמין), הפגישה בה לפי הטענה השתתפה באופן פסול גב' שייך, כיועצת משפטית של הוועד בראשו עומד מר חליוה, פגישה עליה נבנה כל מגדל הקלפים של הטענה בנוגע למעורבותה הפסולה של בת זוגו של יו"ר הוועד בענייני הוועד כיועצת משפטית (שהרי נדמה שאפילו המבקר מבין שבטענת הפסול שבאימות חתימה אין כל ממש ולכן נדרש לדבר מה נוסף, גם אם אגב כך הוא נאלץ לסלף עובדות להתעלם מהן), נערכה בשנת 2010. באותה עת לא רק שמר חליוה לא היה יו"ר הוועד ואף לא חבר בו אלא **יו"ר הוועד ובת זוגו כלל לא התגוררו ביישוב פוריה עלית**, ולמותר לציין – לא מילאו בו כל תפקיד ציבורי! פגישה זו נערכה לבקשתם כתושבים במועצה. המכתב, אשר מתוארך ליום 20.5.2013, ובו מוזכרת הפגישה משנת 2010, אכן חתום על ידי יו"ר הוועד, בתוארו זה, שכן באותה עת – שלוש שנים

לאחר מכן – הוא כבר התגורר ביישוב, נבחר לתפקיד ועסק באותו הנושא ממש, ואילו למעורבות של גב' שייך באותה עת אין כל זכר!

העתק מכתבו של יו"ר הוועד מיום 20.5.13, מצורף ומסומן כנספח נא'

100. סיכומם של דברים, פרק זה בטיטת הדו"ח, בחלקו המהותי פשוט אינו נכון מהבחינה העובדתית, באשר הישיבה בה השתתפה גב' שייך התקיימה לפני שמר חליוה התמנה לתפקיד כלשהו ביישוב ואף לפני שהתגורר בו. שני המקרים האחרים בהם הסתייע הוועד המקומי בגב' שייך אינם אלא סיוע טכני של אימות חתימה, שניתן כמובן ללא כל תמורה, ואינו מגרד אפילו את תחתיתו של "יעוץ משפטי" לועד המקומי, כזה הנדרש להיות שומר סף, ואסור לו לפי הטענה להתקבל ממני שהוא קרוב משפחה של חבר הוועד. סיוע טכני בעיקרו זה אין בו כדי להפוך את בת זוגו של יו"ר הוועד ל"יועצת המשפטית של הוועד המקומי" לא באופן קבוע ולא באופן זמני וודאי שלא בשכר, והצגתה ככזו הינה בבחינת לזות שפתיים והטעייה מכוונת של הקורא. כך כמובן גם כותרתו של תת פרק זה, שהקשר בינה ובין מה שנותר מהפרק לאחר מחיקת הטענה השקרית בנוגע להשתתפות בישיבה, פשוט אינו בנמצא.

101. לסיכום, גם תת-פרק זה דינו להמחק מטיוטת הדו"ח בהעדר כל בסיס לנאמר בו. על החומרה שבאופן הצגת הדברים, בהפרחת האשמות חסרות בסיס ובהבאת ציטוט חסר ממכתב בדיעה ברורה שהבאת המשפט במלואו יעיד עד כמה נטולת בסיס היא הטענה שמבקש המבקר ללמוד ממנה, עמדנו לעיל, ונחזור שוב גם כאן.

102. **העסקת רוי"ח של יו"ר הוועד כרו"ח של הוועד** – נקדים ונאמר כי התקשרות הוועד עם רואה החשבון, אשר החלה עוד בטרם התמנה יו"ר הוועד לתפקידו, נעשתה באופן תקין ושקוף, תוך שכלל המידע הנוגע לעניין היה ידוע למקבלי ההחלטות קרי לחברי הוועד כולם. עוד יובהר שההחלטה לבחור ברואה החשבון כהן נבעה מהרצון להתקשר עם רואה חשבון מקצועי, בעל ניסיון ומיומן שסיפק את השירות הנדרש כיאות, לשביעות רצונו של הוועד ואשר המחיר שהוצע על ידו היה המחיר הזול ביותר מבין משרדי רואי החשבון אליו פנה הוועד, עד כדי 50% פחות. יחד עם זאת, ייתכן, שבדיעבד, מוטב היה שהוועד יתקשר עם רואה חשבון אחר, וזאת מפאת מראית פני הדברים ולא מבחינת מהותם. יחד עם זאת, חשוב להבהיר שוב, כי אין מדובר בהתקשרות אשר נעשתה במחשכים, או בניסיון של מי מחברי הוועד להסתיר את עצם קיומה, כי אם בהתקשרות שנערכה על פי כל הכללים ובמטרה להוזיל עלויות לוועד הפועל על בסיס תקציב מוגבל, התקשרות שחסכה לועד המקומי כ-25,000 שקלים בשנה וייעלה את עבודת הוועד בצורה משמעותית.

103. עוד יובהר שגם בהקשר לתת-פרק זה, כמו בהקשרם של חלקים אחרים של הדו"ח, לא מסתפק המבקר בפירוט התשתית העובדתית והפגמים, אם אכן נפלו כאלה בהתנהלות הוועד, לטעמו, אלא טורח להפריח תאוריות והאשמות, מרומזות יותר או פחות, אודות טובות הנאה

שאולי התקבלו על ידי מאן דהוא זה או אחר. נחזור שוב על מושכלות היסוד- ביקורת אינה פרק בסיפורי אלף לילה ולילה ואף לא מקום להעלאת תאוריות נטולות כל בסיס שאין מאחוריהן ולו ראשית ראייה.

104. בהעדר כל בסיס לטענה כאילו יו"ר הוועד קיבל הנחה או טובת הנאה אחרת מרואה החשבון שהועסק על ידי החברה בבעלותו, אל לה לטענה כזו, להכלל בטיטות דו"ח ביקורת ולו כהפרכה של תאוריה שהמבקר מציין שיתכן שקרתה אך אינו יכול לבדוק אותה. הפרכת האשמות נטולות בסיס מסוג זה, שכל מטרתן ליצור בלב הקורא תחושה והתרשמות ולהביאו למסקנה שכותב הטיוטה אינו יכול לעמוד מאחוריה מהווה שימוש פסול בסמכותו של המבקר, פגיעה שלא כדין בועד המקומי ובעומד בראשו והפרה חמורה של כללי ההתנהגות המצופים ממי שממלא תפקיד ציבורי. על כל אמירה מסוג זה להימחק לפיכך לאלתר מהטיוטה.

105. לגופם של דברים, הוועד המקומי, עוד בתקופת כהונתו של יו"ר הוועד הקודם, קיבל החלטה על החלפת חברת רואה החשבון שהועסקה על ידו. זאת נוכח חוסר שביעות רצון של הוועד המקומי מעבודתה. החלטה זו התקבלה כאמור עוד לפני שמר חליוה מונה ליו"ר הוועד, אבל משום רצונו העז למצוא פגמים שאינם בנמצא בכל הנוגע להעסקת רואה החשבון, מנסה המבקר לקשור בכל דרך החלטה זו ליו"ר הוועד הנוכחי דווקא. וכך מתנסח המבקר "עכ"פ, ממכתב ההתקשרות עם משרד רו"ח כהן מטבריה (מתאריך 8 במאי 2013) עולה כי הצעתו, ניתנה עוד בשלהי כהונת יו"ר הוועד הקודם, בתאריך 25 פברואר 2013 (ואולי עוד מינואר 2013 כעולה ממסמך בחתימת מר חיים חליוה, מתאריך 6/5/2013) **עולה מכך כי הפניה המקורית למשרד רו"ח כהן מטבריה לא היתה מטעם הוועד או העומד בראשו אלא כיוזמה פרטית של מר חיים חליוה (אז חבר וועד, וראה בפרוטוקול הנ"ל) (ההדגשה במקור)."**

106. לסיכומה של נקודה זו, כל ניסיון להציג את החלטת הוועד בהרכבו הקודם כהחלטה ש"נכפתה" על הוועד, ואשר ניזומה על ידי מר חליוה באופן פרטי ואולי אף מטעמים פסולים, ועל פי המסקנה אליה מנסה המבקר להוביל את הקורא מבלי להציגה במפורש, אולי אך ככזו שנועדה לכתחילה להיטיב עם רואה חשבון כהן, חסרת שחר ושקרית. על תיאור הדברים המגמתי המופיע בטיטות להמחק ממנו, ובמקומו על המבקר להציג את תיאור הדברים כהויותם, באופן ענייני ונטול פניות, מבלי להוביל את הקורא להסיק מסקנות שאפילו הוא אינו מהין להעלות על הכתב.

107. בעקבות ההחלטה שקיבל הוועד המקומי בראשות מר שני כדין, ומטעמים ענייניים, פנתה, ככל הידוע לנו, מזכירות הוועד המקומי, למספר משרדים לראיית חשבון בהזמנה להגשת הצעות מחיר, בכפוף למספר תנאים אשר צוינו בהזמנה והובהרו למשרדים. יצוין כי הוועד המקומי ביקש, בין השאר, לעבור לשיטת הנהלת חשבונות כפולה כנהוג במועצה האזורית ועל פי כללי הנה"ח המקובלים במשרד הפנים ואצל המועצה עצמה. להזמנה זו מטעם מזכירות

היישוב נענו) ארבע חברות שונות אשר שלחו את הצעותיהן למשרדה. ההצעה הזולה ביותר, אשר תאמה את התנאים הנדרשים, הייתה זו של משרד רו"ח כהן אשר משמש אף כרואה החשבון האישי של יו"ר הועד.

108. לעניין זה נבהיר, בהתייחס לטענת המבקר, כי הצעתו של משרד דוד בן ישי, הייתה יקרה בכמעט פי שניים מהצעתו של רו"ח כהן. כך עולה בברור מההצעות המצ"ב, אשר חזקה על המבקר שהיו בידיו גם בעת שכתב את טיוטת הדו"ח. עוד יובהר שמר דוד בן ישי, בעליו של המשרד, הינו יועץ מס ולא רואה חשבון, וממילא ברור שטענת המבקר כאילו הצעתו של בן ישי היתה זולה יותר ושלא נבחרה רק משום שאינו רואה חשבון אינה נכונה כשלעצמה והצגת הדברים בדרך זו בטיוטת הדו"ח מוטעית ומטעה, אם בשוגג ואם בכונת מכוון.

109. מיד לאחר שנפתחו ההצעות והוברר שהצעתו של רואה חשבון כהן היא הזולה ביותר (וכאמור, בפער ניכר מההצעה הבאה אחריה), הצהיר יו"ר הועד לפרוטוקול כי רואה החשבון כהן משמש אף כרו"ח בחברות שבבעלותו; עוד הציע היו"ר שתינתן הזדמנות נוספת לקבלת הצעות מרו"ח נוספים על מנת להבטיח שההצעה של רו"ח כהן היא אכן הזולה ביותר שיכול הועד להשיג ואף זימן את רו"ח כהן לשיבת הועד לצורך מענה על שאלותיהם של שאר חברי הועד. בדרך זו, סבר יו"ר הועד, כל חשש העלול לעלות עקב בחירתו של מי שהוא גם רואה החשבון האישי שלו, יוכל לקבל מענה. בהמשך לאמור, לאחר שהצעה זולה יותר לא היתה בנמצא, ולאחר שהוצהר בשנית על ידי יו"ר הועד כי רואה החשבון שנבחר מועסק אף על ידו בחברות שבבעלותו, אושרה הצעתו של משרד רו"ח כהן בישיבת הועד מיום 5.5.13, **ללא מתנגדים** (חבר ועד אחד נמנע בהצבעתו) - אף לא מקרב חברי האופוזיציה בוועד (אשר ניתן להניח שתלונתם היא שהביאה לאזכור עניין זה בדו"ח הביקורת).

העתקי ארבע ההצעות שהוגשו למשרדי הועד המקומי וכן העתק פרוטוקול ישיבת ועד 7-13 מיום 5.5.13, בה אושרה הצעתו של משרד רו"ח כהן מצורפים ומסומנים **כנספת כב'**

110. בהקשר זה יוער שלועד המקומי לא היה באותה עת (ולמעשה גם לא בתקופה אחרת כלשהי) יועץ משפטי. אם היה לועד יועץ משפטי כאמור, יכולים היו היו"ר והועד להיוועץ בו ולקבל הנחייתו כיצד יש לנהוג במצב הדברים שנוצר. יתכן גם שחוות דעתו של היועץ המשפטי היתה שעל יו"ר הועד היה להמנע מלהשתתף בקבלת ההחלטה או אף שמוטב שהועד ימנע מהעסקת רואה החשבון כהן, אף שמשמעות הדברים היתה שהועד היה נדרש לשלם סכום גבוה בהרבה בעד אותו שירות.

אולם, בהעדרו של יועץ משפטי, פעלו חברי הועד והעומד בראשו בתום לב, בשקיפות מלאה ולפי מיטב שיקול דעתם, באופן ששירת לדעתם בצורה הטובה ביותר את האינטרס הציבורי עליו הופקדו. ושוב יודגש, מה שעולה בבירור מהפרוטוקולים של דיוני הועד, ומה שמבקר נמנע בשיטתיות מלציין, וטעמיו עימו- ההליך כולו נוהל בשקיפות מלאה. המידע בנוגע

לעובדת היותו של רו"ח כהן רואה החשבון של יו"ר הועד הובא לידיעת חברי הועד, לאורך ההליך כולו. ההחלטה להעסיק את רואה חשבון כהן היתה מקובלת על רובם המכריע של חברי הועד, לרבות מי שאינם נמנים עם תומכיו, ואף לא אחד מהם סבר בזמן אמת שיש מניעה להעסיק את רואה חשבון כהן, העסקה שאין חולק שחסכה כספי ציבור בהיקף לא מבוטל.

111. נוכח כל אלה, עובדות חשובות ומהותיות שלמרבה התמיהה לא בא זכר בטיוטת הדו"ח ואשר הועד המקומי דורש שיכללו בו, ויוצגו כהוויתן, ברי שגם אם חוות דעתו של יועץ משפטי שהיה מלווה את הועד בזמן אמת היתה שיש לנהוג אחרת, ואלא אינם בהכרח פני הדברים, אין כאן אלא ועד מקומי המורכב מנבחרי ציבור שאינם משפטנים אשר נהגו לפי מיטב שיקול דעתם ובאופן המשרת לטעמם באופן המיטבי את האינטרס הציבורי, תוך הבטחת קבלת שירותי ראיית חשבון איכותיים במחיר נמוך. גם אם שגגה נפלה מלפניהם, הדרך מכאן, מהאמת העובדתית הפשוטה והברורה ועד לאופן הצגת הדברים בטיוטת הדו"ח, עד לחשדות המועלים בו, לרמזים לטובות הנאה, שיקולים זרים ועוד כיו"ב, להטחת האשמות חסרות שחר במשרתי ציבור, ארוכה מאד הדרך.

112. כמו הפרקים האחרים, גם לתת פרק זה, באופן בו נכתב, אין בסיס ואין מקום, ואם יוותר בטיוטת הדו"ח יש לשנותו מהיסוד ולהתאימו למציאות העובדתית הברורה.

113. **קניית מודעות ע"י הועד בעיתונו הפרטי של יו"ר הועד** – בתת פרק זה מתיימר המבקר לטעון שמצב דברים לפיו הועד המקומי מפרסם מודעות בעיתון המקומי בבעלות יו"ר הועד מקים לא פחות מחשד להפרת חוק. אכן האשמה חמורה מאין כמוה, שכמו בתתי הפרקים הקודמים מנסה לצייר תמונה כאילו הועד המקומי פועל שלא כדין, לטובת קידום ענייניו ועסקיו של יו"ר הועד, במצבים חמורים של ניגוד עניינים. למותר לציין שמיקוד הביקורת בהיבטים אלה דווקא של פעילות הועד המקומי, והניסיון לצייר תמונה הגובלת לכל הפחות בשחיתות המידות אינה מקרית, והיא נועדה לשרת את המטרה העומדת ביסוד טיוטת דו"ח זה כולה, פגיעה בוועד המקומי, בחבריו (או לפחות באלה שאינם משתפים פעולה עם המבקר), ובעומד בראשו, ככל הנראה על מנת להכשיר את הקרקע לאפשרות ליטול מידיהם את הסמכות לנהל את ענייני הישוב.

114. אלא שלמרבה צערו של המבקר ואולי אף למרבה צערם של אחרים החפצים בהשגתה של אותה תוצאה, ל"עובדות" המפורטות בטיוטת הדו"ח ול"עובדות" עליהן מבסס המבקר את "מסקנותיו", פשוט אין בסיס עובדתי.

115. ועכשיו לעובדות הנכונות לשם שינוי ולא המוטות, כפי המופיע בטיוטת הדו"ח. הועד המקומי פוריה עילית מפרסם מודעות אבל/השתתפות בצער (להלן: **מודעות אבל**) בעיתון

"כוכב הצפון", העיתון שמר חליוה הוא בעליו, עוד משנת 1993! מודעות אבל אלה מתפרסמות על ידי הועד בהתאם לנוהל מקומי הקיים בפוריה עלית (סעיף 14.4 לנוהל המצ"ב). אכן, הנוהל אינו מחייב פרסומן של המודעות בעיתון זה דווקא, אולם כאמור, כבר מזה יותר מ-23 שנים, 20 שנים לפני כניסתו של מר חליוה לתפקיד, שנים רבות לפני שכינהו בוועד המקומי מי מחברי הועד המכהנים כיום, נהג הועד לפרסם את המודעות באותו עיתון ממש.

התשלום שמעביר הועד המקומי לעיתון בעבור מודעות הנפטרים נקבע על פי כמות הנפטרים בכל שנה, כאשר המחיר על כל מודעת אבל הוא מחיר קבוע. מחיר זה נקבע עוד בשנת 1993 ועמד על כ-100 שקלים למודעה. בשלהי שנות התשעים עלה המחיר לכ-125 שקלים למודעה ולא השתנה מאז.

116. נוהג זה של הועד המקומי לא השתנה עם כניסתו של מר חליוה לתפקיד. אף אחד מחברי הועד המקומי לא מצא לנכון לשנות את הנוהג או להציע בהצעה לסדר באחת משיבות הועד שהמודעות יפורסמו בעיתון אחר כלשהו ומשכך המשיכו הדברים להתנהל בדיוק כפי שנהגו קודם לכן. לעניין זה לא ניתן שלא לתהות מדוע מצא לנכון מבקר המועצה להתייחס עתה, ובחומרה יתרה ונטולת הצדקה או בסיס לעניין זה, כאשר כרטיסי הנהלת החשבונות של הועד המקומי בעיתון "כוכב הצפון", החל משנת 1995 ועד שנת 2014, הועברו למבקר המועצה, לבקשתו, עוד בשנת 2014! אם אכן סבר המבקר שהמשך הפרסום של מודעות האבל בעיתון בבעלות יו"ר הועד לוקה בפגם כלשהו, לא כל שכן בפגמים החמורים שטרם למצוא בעניין כעת, כאשר בחר להכתיר את העניין כגובל בפלילים אם לא מעבר לזה, הכיזד זה לא העיר את תשומת ליבו של הועד המקומי בשנתיים האחרונות ואיפשר לו להמשיך ולפעול שלא כחוק, מבלי לפצות פה? האמנם פגם חמור נפל באופן מילוי תפקידו של המבקר שנתן ידו ולו בשתיקה להפרת חוק מתמשכת או שמא כועד המקומי גם המבקר לא מצא פסול בהמשך הנוהג רב השנים, ורק לכבוד המטרה הנעלה שהציב לעצמו כעת, נמצאה לו לפתע החומרה היתרה שחיפש ביזע בכל פינה, ולא מצא.

117. תהיה התשובה לתהייה אשר תהיה, לביקורת כפי שהיא מוצגת בתת-פרק זה אין כלל מקום ודינה להמחק מהטיוטה. ואם יבחר המבקר מטעם זה או אחר להותיר את העיסוק בנושא זה בטיוטת הדו"ח, יתכבד ויתאר את הדברים כהויתם, יבהיר מה ויתקו של הנוהג, מה היקף התשלום שקיבל העיתון בעבור הפרסום, וכן יבהיר מדוע נמנע מלומר דבר וחצי דבר מזה שנתיים ימים ואיפשר לוועד המקומי ולהמשיך ו"לחטוא", בודעו שאפילו יועץ משפטי היכול לחוות דעתו על העניין אין לוועד.

העתק "נוהל פרידה" מצורף ומסומן כנספח כג'

118. על מנת לשוות נופך חומרה למה שאין בו דבר, ועל מנת לנסות ולטעת בלב הקורה את התחושה השקרית כאילו ההחלטה לפרסם מודעות אבל בעיתון "כוכב הצפון" דווקא, אינה רק החלטה חדשה שנועדה להיטיב עם יו"ר הועד אלא שהיא גם מעוררת תהיות לגופה, פרס המבקר בטיוטת הדו"ח הגיגים מהגיגים שונים בנוגע להצדקת הפרסום בעיתון מקומי דווקא, בנוגע לנהגיהם של ועדים מקומיים אחרים ועוד, הכל תוך שהוא מציין שעניין לנו בשאלה של מדיניות.

119. ובכן, אכן בשאלה של מדיניות עסיקנו. מדיניותו של הועד המקומי פוריה עלית, שלטובת המטרה החשובה הפכה לפתע לצנינים בעיניו של המבקר, לא השתנתה מזה עשרים שנה ובוודאי שלא התגבשה לכבוד יו"ר הועד המכהן כעת או בעטיו. מדיניות זו משקפת את שיקול הדעת של נבחרי הציבור שנבחרו על ידי תושבי פוריה, לדורותיהם, ולמבקר אין ולו תחילתה של זכות או הצדקה להעבירה תחת שבט ביקורתו או לחוות את דעתו בעניינה. ממילא ברור שכל הגיג בעניין זה דינו להמחק מטיוטת הדו"ח ולהישאר עניין שבין המבקר ובין עצמו.

120. בשולי הדברים יצויין ולמעלה מן הנדרש יוער שלמיטב ידיעתו של הועד המקומי, ובניגוד לטענותיו של המבקר, הועד המקומי פוריה אינו הועד המקומי היחיד המפרסם מודעות אבל, וכי אף ועדים אחרים, כמו גם המועצה, מפרסמים מודעות אבל בתשלום בעיתון כוכב הצפון ובעיתונים מקומיים נוספים. אולם, כאמור, הן שאלת עצם הפרסום והן שאלת מיקומו היא שאלה של מדיניות, וזו של הועד המקומי פוריה עלית ארוכת ימים ומשקפת את תפיסתם של נבחרי הציבור בישוב לדורותיהם.

121. כאמור, העובדות הברורות והידועות היטב למבקר מצביעות על כך שהועד המקומי מפרסם בתשלום בעיתון "כוכב הצפון" מודעות אבל וכי התשלום המשולם על ידו לעיתון משקף את הסכום הקבוע בעבור כל מודעת אבל כפול מספר הנפטרים / השתתפות בצער לתושבים בכל שנה. יובהר כי במקרים אחדים, לא יותר משלושה, ככל הידוע לנו, פרסם הועד המקומי אף הודעות לעניין מכרזים, בסכומים מועטים ביותר, עליהם קיבל הנחה בת 50%. על אף החיסכון הכספי הניכר שיש בכך, מתחייב הועד המקומי שמקרים אלה לא ישנו. למרות זאת, ועל אף שמכיר הוא את היקף הפרסומים האמורים, מפריח המבקר גם בתת פרק זה טענות והאשמות שווא בציינו כי "בדיקה חלקית" שערך הראתה כי "מדובר בהיקף פרסום גדול משמעותית מההיקף המינורי והמצומצם העולה מתשובת יו"ר הועד".

122. כפי שצויין לעיל, לבקשתו של המבקר, ואף שספק אם היתה לעיתון חובה למסור מידע כאמור שכן אינו גוף הכפוף לביקורתו של המבקר, נמסרו על ידי יו"ר הועד כבר בשנת 2014 כרטיסי הנהלת החשבונות של הועד המקומי במערכת העיתון במלואו! כרטיסי הנהלת חשבונות אלה מצביעים ברור מה היקף התשלומים ששילם הועד המקומי לעיתון. מידע זה ניתן כמובן לעימות מלא עם הדוחות הכספיים והנהלת החשבונות של הועד המקומי, המראה

אף היא בדיוק אותו דבר עצמו. על מה אם כן מסתמך מבקר המועצה באמירותיו הכלליות כאילו מדובר בהיקף גדול בהרבה? על מה נסמכת האמירה כאילו ביצע "בדיקה חלקית" בלבד, ואם אכן כך עשה, מדוע לא השלים את הטעון בדיקה במשך הזמן הממושך שעמד לרשותו? מה משמעות האמירה כאילו הבדיקה התבססה על "מעט העיתונים שהגיעו דרך מקרה לידיו", כאשר כאמור החומר כולו נמסר לו לבקשתו כבר בשנת 2014 על ידי העיתון ואילו הנהלת החשבונות והדוחות של הוועד המקומי פתוחים בפניו באופן שוטף?

123. ומהם הממצאים אליהם הגיע המבקר ב"בדיקתו החלקית"? ומה הצליח לגלות מעיון בגיליונות המעטים של העיתון שהגיעו לידיו, משל לא היה עיתון המתפרסם בציבור מוצר שאין קושי לאתרו ושאינו צורך בקשרים או פרוטקציה על מנת ש"יגיעו לידיו" של המבקר? הוא גילה שבתקופה של חצי שנה פורסמו לכל הפחות 10 מודעות אבל! אכן גילוי מרעיש לפיו פורסמו בעיתון פחות משתי מודעות לחודש במוצע. אין לכחד, אכן פרסום בהיקף נרחב בגינו "התעשרו" העיתון ובעליו ב-1,250 ₪ תמימים! כיון שבנפטרים עסיקנו, מבטיח הוועד המקומי לשפר דרכיו ולקצוב את מכסת הנפטרים בחודש או בשנה למכסה העומדת בדרישות המבקר.

124. כאמור, רובן המוחלט של המודעות בגינן שילם הוועד המקומי לעיתון הן מודעות אבל, זאת לצד מספר מועט ביותר של מודעות פרסום למכרזים אשר ניתנו בהנחה, . הא ותו לא.. כל אמירה, רמיזה, היגד או טענה אחרת אינה אלא שקר גס ובוטה. נדמה שמאלה אפילו המבקר צריך להמנע. אכן, לאורך השנים, פורסמו בעיתון "כוכב הצפון" מודעות רבות נוספות עבור הוועד המקומי או בשמו. כך מודעות של הוועד בהן הוא מודיע אל אירועים שונים, מודעות רחבות היקף בהן מביע הוועד את אבולו ואת השתתפותו באבלה של משפחת אורון שאול ועוד. על אף אחת ממודעות אלה לא העביר הוועד המקומי לעיתון ולו שקל אחד! כל אחת ואחת ממודעות אלה נתרמו על ידי יו"ר הוועד ליישוב, אשר סיפק על חשבונו לועד המקומי בפרט ולישוב בכלל לא רק שטח פרסום ללא תמורה בעיתון אלא גם שירותי עיצוב גרפי לשלטים וחומרים שונים בחינם!

125. המודעות הנוספות אליהן אולי כיוון המבקר לפיכך, אף כי בהעדר פירוט עובדתי כלשהו לא ניתן אלא לנחש (כיאה לדו"ח ביקורת ולמי שנדרש להתייחס לממצאיו), הינן כולן מודעות שנתרמו אף הן, חינם אין כסף, למוסדות היישוב. האם גם בכך לדידו של המבקר יש משום עבירה על החוק? האם בעלת מאפייה, תושבת היישוב, אינה יכולה לתרום ממטעמיה לאירוע ביישוב? האם בעל משתלה אינו יכול לתרום פרחים? האם אכן מחויב הוועד, לדידו של המבקר, להוציא מתקציבו, ומכספם של תושביו, סכומי כסף לא מבוטלים לצורך מימון פרסומים שונים שהוא נדרש להם, רק על מנת שמבקר זה או אחר, בטיטת דו"ח כזו או אחרת, לא יטיח בו ובמי שתורם לו האשמות שווא? לא ניתן שלא להתקומם ולא ניתן שלא להתרעם.

126. עוד לעניין זה נציין, ולמעלה מכל צורך, כי על פי חישובים שערך יו"ר הוועד – שווי הפרסום שניתן על ידי העיתון, חינם אין כסף, לועד המקומי ולישוב עומד על סך של 8,606 ₪ בשנים האחרונות.

העתקי חשבוניות לדוגמה המעידות על תרומת העיתון ליישוב, מצורפים ומסומנים **כנספת כד'**

127. סיכומם של דברים, לטענות המועלות בתת-פרק זה, בדומה לטענות ברבים מתתי הפרקים האחרים, אין כל בסיס ואין כל שחר. אין בהם אלא השחרת פניו של הועד ושל העומד בראשו ללא כל הצדקה וללא כל תשתית. הועד המקומי לא פרסם בתשלום בעיתון בבעלות יו"ר הועד אלא מודעות אבל ובמקרים בודדים – אף מודעות מכרז שניתנו בהנחה משמעותית, כפי שנעשה בעשרים ויותר השנים שקדמו למינויו של מר חליווה לתפקיד. התשלום ששולם לעיתון על ידי הועד בכל שנות כהונתו כיו"ר עומד על 10,319 שקלים בהתאם לפירוט החשבוניות אשר קיים בהנה"ח הוועד.

128. בשנים אלה העמיד יו"ר הועד לרשות הועד ולרשות הישוב, חינם אין כסף, שטחי פרסום ושירותי עיצוב לשלטים, לתוכניות מערכת החינוך, למסיבות התרבות של הוועד בחגים וועד. הועד המקומי לא שילם לעיתון ולו שקל אחד בעבור פרסומים ועיצובים אלה, שבחלקם היו פרסומים בהן היה חייב הועד ולפיכך פרסומם בחינם בעיתון חסכו בכספי ציבור. אין בכל אלה כל פגם. למותר לציין שדבר מכל אלה לא בא זכרו בטיטת הדו"ח, ושוב לא ניתן שלא לתהות על מהותה של הביקורת שכך היא נוהגת ועל טיבם של מטרותיה. כך או כך, דינו של תת-פרק זה להמחק מהטיטה ואם מטעמים שלא ניתן להבין לא כל יעשה, יתכבד המבקר ויציג במדויק את העובדות, ויתן לקורא הבלתי מוטה לשפוט את מידת הפרכה שבהעלאתה של טענה כלשהי.

129. **נושאים הקשורים להיות יו"ר הוועד בעלים ועורך של עיתון אזורי והממשק שבין העיתון לועד המקומי** – בהקשר זה מפנה המבקר לחוות דעת של הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות, אותה הוא מכנה "החוק". יובהר כי ככל שאכן, בהתאם לאמור בחוות הדעת, קיימים עניינים ספציפיים בהם יש לטפל - הם יטופלו ויוסדרו במסגרת עבודתו של הוועד. יחד עם זאת, חשוב לציין ולהדגיש כי העניינים אותם מציין המבקר, גם אם עדיף שיוסדרו, אינם עולים לכדי ניגוד עניינים, וודאי שאין בהם בכדי להעיד על עבודת הוועד בכללותה. אם סבור המבקר או סבור ראש המועצה שמצב דברים שבו בעלים של עיתון נדרש להסדר ניגוד עניינים נוכח כהונתו כיו"ר ועד מקומי, ניתן ראשית לתהות מדוע המתינו עד עתה להעלאת טענות מענות או שאלות, שהרי מר חליווה מכהן כיו"ר הועד מזה שלוש שנים, ועובדת היותו בעלים של עיתון היתה ידועה היטב לכל הנוגעים בדבר כבר בעת מערכת הבחירות לא כל שכן לאחר בחירתו לתפקיד.

130. שנית, חלף הפרכת טענות סתמיות, כלליות ונטולות בסיס או עוקץ ממשי, יתכבדו המועצה ומבקרה לפנות לוועדה לניגוד עניינים במשרד המשפטים ולבקש הנחיותיה. יו"ר הוועד והוועד כולו מתחייבים לקיים אחר כל הנחיה שתינתן להם על ידי הוועדה.

131. **עירוב בעייתי בין עסקיו הפרטיים של יושב ראש הוועד לענייני היישוב** – בתת פרק זה מתיימר המבקר לתאר מקרה קונקרטי ולהסיק ממנו מסקנה קשה, עד כדי חשד לעבירה פלילית. אלא שהתיאור הכלול בתת-פרק זה, רצוף בטעויות עובדתיות אשר נתקשה לחשוב כי יד המקרה היא שגרמה להן. ננסה להעמיד דברים על דיוקם, אף שזהו, כך טעינו לחשוב, תפקידו של מבקר במסמך שמתיימר להיות דו"ח ביקורת סופי מבוסס כדבעי.

132. ראשית, ספק המזון העומד במרכזה של התלונה, "המתוקים של יניב" שמו (להלן: "הספק"), נשכר על ידי מנהלת החינוך ביישוב, הגב' איריס גודיס, לצורך הסעדה לצהרון, ולא לצורך "סיפוק שירותי קייטרינג עבור הוועד המקומי" כפי שנכתב בדו"ח. הגב' גודיס, אשר מופקדת מתוקף תפקידה גם על נושא ההסעדה בצהרון, ואשר הכירה את הספק מהעבר, היא זו שפנתה לספקים שונים לצורך קבלת הצעות מחיר לשירות. זהותם של המציעים אליהם פנתה לצורך קבלת הצעות נקבעו על ידה, ועל ידה בלבד. ליו"ר הוועד לא היתה יד ורגל בהליך זה או בקביעת זהותם של הספקים אליהם פנתה מנהלת החינוך.

133. בהמשך לפנייתה, ומשקיבלה הצעות מחיר שונות, גב' גודיס היא זו שתמחרה את ההצעות, היא זו שקבעה שהצעתו של "יניב מתוקים" היא ההצעה הזולה ביותר, ובהתאם היא זו אשר אישרה וחתמה על הסכם ההתקשרות עימו, הכל בהתאם לנהלים, כפי שעשתה מתוקף תפקידה עשרות פעמים בעבר ועושה אף כיום. באף אחד מהשלבנים השונים של ההליך, לא בתחילתו, לא בסופו ואף לא במהלכו, לא היתה לחברי הוועד המקומי או ליו"ר הוועד, מעורבות כלשהי בעניין, וההליך כולו, החל מהחלטה על עצם ההתקשרות עבור דרך שלביה וכלה בחתימה על החוזה והזמנת העבודה נוהל כאמור על ידיה בלבד.

העתקי חוזה ההעסקה ודו"ח התשלום לספק, עליו חתומה הגב' גודיס, מנהלת החינוך, מצורפים ומסומנים **כנספח כה'**

134. יודגש לעניין זה, כי ממלאי התפקידים השונים העובדים ביישוב, דוגמת מנהלת החינוך, פועלים באופן עצמאי בתוך המסגרת התקציבית המוקצית להם, וכל עוד הם אינם חורגים ממנה ומגבולות תפקידיהם והנהלים החלים עליהם, כפי שהוגדרו להם על ידי הוועד המקומי, הם אינם נדרשים לכל אישור או למעורבות של מי מחברי הוועד בהחלטותיהם. הם מוסמכים לקבל כל החלטה, לרבות בענייני התקשרות עם נותני שירותים זמניים וספקים. "המפגש" הראשון לעניין זה עם גורמים שונים בוועד, נעשה בעת התשלום לספקים. זה מתבצע באמצעות הגשת חשבונית ובקשה לתשלום להנהלת החשבונות של הוועד, בצירוף

טופס הזמנת טובין חתום ע"י המזמין (ובעניינו מנהלת החינוך), תעודת משלוח, אישור חשבונית ושאר הטפסים הנדרשים בעת תשלום של כל גוף מנהלי לספקים. המסמכים האמורים מועברים לבדיקה ראשונית של גזבר הוועד ו/או יו"ר הוועד ולאחר אישורם והקצאת הסעיף התקציבי המתאים להם, מועברים להכנת צ'ק וביצוע התשלום. כך ככלל וכך אף בעניין השירות שניתן על ידי "המתוקים של יניב".

135. נוכח האמור, על אף שיש למבקר "הכרות מעמיקה עם הוועד המקומי בפוריה עלית", לדבריו (סעיף 7י), ועל אף שהוא "סבור", כי "העובד המדובר נבחר לתפקידו והועסק ע"י הוועד המקומי" – המדובר, שוב, בסברה לא מבוססת, אשר אין לה יד ורגל במצב הדברים הקיים ואשר בחינה קצרה של הדברים כהווייתם או לחילופין שיחה קצרה עם הגב' גודיס, היתה מספיקה על מנת להפריכה. עוד יובהר ש"יניב מתוקים" אינו "עובד" אלא ספק שירותים, ואף בעניין שולי זה ראוי לדייק, שכן נדמה שגם "טעות" זו אינה תמימה. המשך סברתו של המבקר, לפיה ההתקשרות לא רק שנעשתה על ידי הוועד, אלא נעשתה על ידי יו"ר הוועד במטרה להקל על גביית חובותיו הפרטיים, חמורה עוד יותר באשר היא מבוססת על "הכרות" ו"סברה" בלבד ומובאת כלשונה, על ידי מבקר מקצועי של גוף מנהלי, לא כל ביסוס או ראשית ראיה לאמור. טכניקה פסולה זו, המופיעה שוב ושוב בטיוטת הביקורת, לא ניתן בשום פנים ואופן להסכים לה. אולי כשם שעקרונות המשפט המינהלי וזכות הטיעון זרים למבקר, כך זרים לו גם כללי העבודה הבסיסיים של הביקורת, לפיהם זו צריכה להתבסס על מידע בדוק ומבוסס, מסמכים וכל כיוכו. "ידע אישי", "הכרות מעמיקה" ועוד כיוצא באלה פנינים אינם תחליף לממצאים, ראיות ועובדות ומקומם שלא יכירם בדו"ח ביקורת בכלל ובטיוטת דו"ח המתיימרת להטיח האשמות חמורות בנבחרי ציבור בפרט. כל אמירה, ממצא או מסקנה שאינם מבוססים על תשתית ראייתית ממשית, כזו שניתנת להצגה ולהוכחה, חייבת להמחק לאלתר מטיוטת הדו"ח. זאת מבלי לגרוע כמובן מחומרת עצם הכללתה בה לכתחילה ומחומרת הפצתו של מסמך שזהו הבסיס היחיד לו.

136. אכן, מר ביטון, הספק, מוכר ליו"ר הוועד מעסקיו הפרטיים. הציפייה כי יו"ר הוועד יצהיר על טיב הקשר ביניהם ויעצור את הליכי קבלת שרותיו, **זאת על אף שכלל לא ידע על קיומם**, כאמור, הינה ציפייה שכל מטרתה, כך נראה, למצוא דופי בהתנהלות הוועד ושל העומד בראשו, בכל מחיר, גם מקום בו אין לו כל בסיס. כיצד זה יכול מבקר לטעון ברצינות שעל יו"ר הוועד היה למנוע את העסקתו של מאן דהוא על ידי הוועד, אם עצם ההתקשרות עימו כלל לא טופלה על ידו וכלל לא היתה בידיעתו בעת שנעשתה? אכן, משנודע ליו"ר הוועד על דבר העסקתו של מר ביטון, הוא דיווח על כך לגב' גודיס ולגזבר הוועד וביקש שיובהר לספק כי אין באפשרותו ליצור איתו קשר ישיר בשל הקשר העסקי ביניהם, לרבות סכסוך משפטי הקיים ביניהם בהוצאה לפועל הודעה זו, שגם על אודותיה שכח כנראה מבקר לספר בטיוטה שערך, מעידה כאלף עדים שמיד שכנודע ליו"ר הוועד על דבר העסקתו של מר ביטון, הודיע על כך לנוגעים בדבר. עד אותו שלב, ובדאי בשלב הפניה אליו, בחירתו וההתקשרות עימו, לא ידע יו"ר הוועד דבר וחצי דבר עליהם.

137. ודוק, מר ביטון אכן חייב כספים לחברה שבבעלות יו"ר הוועד, ועניין זה, שאין לו כל מקום בדו"ח הביקורת, מטופל על ידי עורכי הדין של החברה ועל ידי ההוצאה לפועל. יובהר ויודגש, כי לחובותיו אלה אין כל קשר לתשלום שהגיע לו בעד השירותים שסיפק למערכת החינוך ביישוב, תשלום אשר שולם לו באמצעות צ'ק, וכפי שהצהיר בתצהיר המצ"ב המאומת על ידי עו"ד, נפדה לשם כיסוי חובותיו בהוצאה לפועל, הכל כפי שנדרש על פי דין. הסדרים פרטיים אלה של חייב עם נושיו, עניינים אשר אין להם כל קשר לעבודת הוועד ולדו"ח שאמור לבקר אותה ושקיומם צוין בפני המבקר עוד ביוני 14-2014 הם ככל הנראה המקור ל"התרשמותו האישית" והתמוהה של המבקר, לפיה הצ'ק נפדה על ידי מי מעובדיו של יו"ר הוועד שלא בידעית ובהוראת הספק, וזאת לשם כיסוי חובותיו של הספק אצל יו"ר הוועד, התרשמות הבאה לידי ביטוי בקביעתו כי "הסכום הנקוב בשיק מטעם היישוב לא נפדה על ידו ולא הועבר במלואו לחשבוננו", טענה חמורה, אשר כהרגלו של המבקר בקודש, מעוותת את המציאות לשם השגת מטרותיו.

העתק תצהירו של מר ביטון, מצורף ומסומן כנספח כו'

138. למותר לציין, שגם הטענה כאילו רשאי היה יו"ר הוועד למנוע את העסקתו של מר ביטון מבעוד מעוד, גם אילו ידע עליה, אין לה על מה לסמוך. איננו מכירים כלל בדין המתיר לרשות ציבורית להמנע מלהתקשר עם ספק זוכה רק משום שבינו ובין נושא משרה באותו גוף קיים סכסוך עסקי זה או אחר. נדמה שדווקא מעורבות של יו"ר הוועד מסוג זה ראויה היתה לביקורת חריפה. לאותו יחס ממש ראויה עמדתו התמוהה של המבקר.

139. נוכח הדברים, אם המבקר עודו סבור כי יש במקרה "יסוד להנחה שנעברה כאן עבירה פלילית", שיתכבד ויתלונן במשטרה, אך אם הדברים, כפי שאנו רואים אותם וכפי שהובהרו לעיל, מבוססים על הבנה מוטעית של המבקר את המציאות, על ניסיון לראות בדברים את מה שאין בהם ועל הנחות חסרות כל ביסוס – ברי כי אין להם כל מקום בדו"ח ויש לתהות מדוע ולאילו מטרה בחר המבקר לכלול אותם בטיטה מלכתחילה, ודאי לאור תשובת הוועד לעניין זה אשר ניתנה עוד ביוני 2014, ולא השתנתה מאז.

140. **חשד להתנכלות ליריבים פוליטיים** – ראשית, נציין לעניין זה, כי קשה עד בלתי אפשרי לענות לביקורת אשר מבוססת על "מספר רב מאד של תלונות", על "מקרה אחד", "במקרה אחר" וכו', זאת מבלי שניתנה למושא הביקורת כל הזדמנות לראות את התלונות עצמן, להבין את הדברים לאשורם, ולא פחות חשוב – לוודא כי אף המבקר לא רק קרא אותם נכונה ובהתאם לעובדות המקרה אלא גם תאר אותם כהויותם. אם לפרטיותם של המתלוננים חושש המבקר, הרי שניתן היה להעביר לעיון הוועד את התלונות ללא ציון שמותיהם ופרטיהם של המתלוננים. המבקר בחר שלא לעשות כן, וחלף זאת בחר לצטט מהתלונות כראות עיניו, לבדוק את שבחר לבדוק ולהסיק את שבחר להסיק – הכל במעמד צד אחד. לא ניתן להסכים לכך. זכותו של נילון להגיב לטענות נגדו אינה הפקר, וביסוס טענות כבדות

משקל על מה שאין מושא הטענות יכול להשיב לו ולבדוק אותו, אינו יכול לעלות בקנה אחד עם הוראות הדין, יהיו הנחיות לשכת המבקרים הפנימיים כאשר יהיו. למען הסר ספק יובהר, שכל עוד לא תינתן לועד המקומי ולעומד בראשו הזדמנות נאותה לעמוד על פרטי התלונות, לא כפי שהן מוצגות באופן חלקי ולמרבה הצער ככל הנראה גם מוטה, על ידי המבקר, אלא כפי שנטענו על ידי המתלוננים, כל התייחסות לנושא זה או אחר המופיע לפי הטענה בתלונה פגום ופסול.

141. בתת פרק זה של הביקורת מבקש המבקר לצייר תמונה קשה של יו"ר וועד המשתמש בכוחו ובסמכותו על מנת להתעמר במתנגדים לו. עניין חמור לכל הדעות במידה ואכן היה מתרחש. אלא שכמו בתת- פרקים אחרים בטיטת הדו"ח והלכה למעשה בטיטת הדו"ח כולה – לא זה המצב אף בהקשר זה. וננסה בקצרה להבהיר מקצת מהעניינים המוזכרים בו. לאחר שנעיין במסמכים שהועברו אלינו לאחרונה על ידי המבקר נשלים התייחסותנו גם למקרים האחרים המוזכרים בתת הפרק.

142. כך לדוגמה, היה חייב המבקר לתאר את השתלשלות העניינים בנוגע ל"מקרה האחד" אשר תיאורו מתחיל בסעיף 8' לטיטת דו"ח, אילו אכן היה מציג את העובדות כהווייתן. תחילתה של פרשה זו לפני מספר שנים בפעולה חמורה כשלעצמה בה נקט תושב היישוב, אשר עשה שימוש בקשריו במועצה על מנת לגרום לכך שאחד מפנסי הרחוב, אחד מתוך שרשרת פנסים באותו רחוב הסמוכים לביתו, יורד על ידי הוועד כיון שהפנס "הפריע את מנוחתו". פנס זה אכן הוסר. מספר שנים לאחר מכן, פנו מספר תושבים לוועד בתלונה והלינו על חסרונו של הפנס ועל החושך הקיים במקום. מסויר במקום נוכח אכן יו"ר הועד, שהפנס שצריך היה להיות ממוקם במקום, אינו קיים בו עוד. עוד מצא שלצד הפנס החסר, יש פנס נוסף שבור, בהמשך הרחוב, ופנס שלישי אשר נצבע בצבע שחור, ככל הנראה על מנת לעמעם את אורו אשר הפריע לתושב אחר באותו הרחוב. חסרונו המלא או החלקי של שלושה פנסים גרמו מטבע הדברים למפגע ציבורי ברחוב.

143. נוכח הממצאים בשטח, ניתנה על ידי הועד הוראה לקבלן החשמל לתקן את הדרוש תיקון להציב פנס במקום בו הוא חסר ולהחזיר את המצב לקדמותו, בדיוק כפי שמבקש המבקר בסעיף 8', וכפי שניתן לראות בתמונה המצ"ב - בהתאם לשאר הפנסים הנמצאים במקום. יובהר ויודגש, **ההוראה היחידה שניתנה, על ידי יו"ר הוועד היא לתקן את פנסי הרחוב החסרים או המושחרים ולהחזיר את המצב לתיקונו.** כך מחויב היה יו"ר הועד לפעול, והדברים ברורים. כל טענה כאילו יו"ר הועד התקין או הורה להתקין פנסים שמכוונים לביתו של תושב זה או אחר דווקא, או שמעשה זה הוא התנכלות המיועדת "להעניש" את התושב שהוא, לפי הטענה, ממתנגדיו של יו"ר הועד, לא רק שהיא מגוחכת אלא שאין לה על מה לסמוך. לא התנכלות ולא דבר דומה. מילוי תפקיד כנדרש, כמענה לטענות של תושבים ותיקון תקלה המחייב תיקון. כל טענה אחרת אינה אלא עורבא פרח. אם יש למבקר ולו ראשיתה של ראייה שהפנס כוון, בכוונת מכוון, לביתו של מאן דהוא, בשונה כנראה מכיוון של שאר

הפנסים ברחוב, יתכבד ויצביע עליה. התרשמות של נציגי המועצה שסיירו במקום או שלא סיירו בו או טענות של תושב שמלכתחילה פעל בניגוד למתחייב מטובתו של ככל הציבור, להחשכת פנסים ליד ביתו, אינם תחליף לעובדות.

144. סיכומם של דברים, לא עובדות, לא ממצאים, לא התנכלות ולא ראשיתם של אף אחד מאלה. יתכבד המבקר ויבסס ממצאיו בראיות או לחלופין ימחק פסקאות משונות אלה מטיוטת הדו"ח. בשולי הדברים ניתן רק לתמוה על שיקול הדעת שהוביל את המבקר לקבוע ש"תלונה" זו היא בראש סדר העדיפויות שלו, גבוה בהרבה מעניינים מהותיים בהרבה המחייבים בדיקתו והונחו על שולחנו זה מכבר.

צילום פנסי הרחוב, מצורף ומסומן **כנספת נו'**

145. דוגמה אחרת עליה חוזר המבקר לאורך דבריו, ואף בסעיף 8 כ' לדו"ח הביקורת, עניינה בפטוריה של עובדת, על ידי יו"ר הוועד הקודם, אשר המבקר טורח לציין כי נגרמו על ידי יו"ר הוועד "עוד בהיותו חבר ועד בלבד". עוד מציין המבקר כי היו"ר הקודם - אשר, כאמור, פיטר את העובדת - חלק לה שבחים על עבודתה. מדוע וכיצד פרטים אלה רלוונטיים לאמור? למבקר הפתרונים. לעניין זה אך נציין, כי גם בפעם זו המבקר לא טרח לבדוק את האמור, שכן עבודתה של העובדת, שרון בן דוד שמה, הופסקה בהוראתו של ראש המועצה הקודם ומכיוון שהיא הועסקה שלא כדין, על בסיס חשבונית חודשית. מדוע אם כן, מעלה המבקר טענה ממנה משתמע כי היו"ר הקודם פעל בניגוד לרצונו או לשיקול דעתו, כאשר ברי שעובדות המקרה מוכיחות אחרת, רק מחמת עמדתו של מר חליוה? נדמה שלפסקאות "אווירה" אלה, שדבר אין להן עם ביקורת או דו"ח ביקורת, ובמקרה זה - אף עם עובדות המקרה, אין כל מקום בטיוטת הדו"ח. כפי שאמרנו לא אחת לעיל, אם יש למבקר ממצא, טענה, מענה או אמירה, יתכבד ויפרט אותה, לא כל שכן - יבדוק את פרטיה, והועד המקומי יוכל להתייחס אליה. אם לא, יתכבד וימחק פסקאות אלה מהטיוטה.

העתק מכתבו של ראש המועצה הקודם, מר יוסי ורדי, ליו"ר הוועד הקודם, מר דני שני, בעניין עבודתה של רכזת החינוך מיום 21.1.13, מצורף ומסומן כנספת כח'

146. בהמשך דבריו, בסעיף כא' לאותו תת-פרק, וכדוגמה נוספת כאמור ל"התנכלות ליריבים פוליטיים", מבלבל המבקר בין שני מקרים שונים, של עובדות בעלות שם פרטי זהה, ומלין על כך שבכוונת יו"ר הוועד לתבוע את העובדת, זו מהסעיף הקודם, ולבקש ממנה החזר הוצאות אשר ניתנו לה לטעמו, מקופת הוועד, שלא כדין. המבקר אומנם חוזר ואומר כי הוא "מסרב להתייחס לתוכן הדברים עצמם", אך אם היה עושה כן, כפי שמצופה ממנו, היה וודאי מגלה כי פרטי המקרה אותם הוא מתאר, עניינם בעובדת אחרת לחלוטין, אשר אף שמה הוא "שרון" עובדת שהועסקה כמוזכרת היישוב, פוטרה ונתבעה בגין השבת כספים. עניינה של העובדת הנ"ל עודו מצוי בהליכים משפטיים, אליהם לא נתייחס בשלב זה, אך רק

נציין כי על השולחן מונחים 56,000 ₪, מתקציב הוועד ששולמו ככל הנראה שלא כדין. "התנכלותו" של יו"ר הוועד לעובדת, לפיכך, היא למעשה ניסיונותיו החוזרים להחזיר את הכסף לקופת הוועד – קרי, לקופת היישוב ותושביו. אמירות ביקורתיות כלפי מי שמבקש לפעול על פי הדין, להשבת כספים ששולמו על ידי הוועד שלא כדין, כשהן באות מפיו של המבקר אינן יכולות שלא להתמיה. האם לא ניתן היה לצפות שהמבקר ימתח ביקורת נוקבת על התשלום הפסול? האם אכן ניתן להסכים להכללת מקרה מובהק של מילוי תפקיד כהלכתו בדרך של הגשת תביעה לשבת כספים שניתנו, על פי הטענה, שלא כדין תחת ראש פרק של "התנכלות ליריבים", משל כאילו עמידה על זכויותיו של הציבור שלא ישולמו מקופתו כספים שלא כדין, הינה בבחינת התנכלות למאן דהוא? מה נאמר ומה נדבר, לקרוא ולא להאמין!

אף אם ייתכן כי בשל סגנונו של יו"ר הוועד, דברים כאלה או אחרים נאמרו בדרך שאינה נעימה לשומע, הגדרתה של תביעה להשבת כספים שלא כדין, שעליה לגופה לא מעיד המבקר, שניתן רק להניח שאם היה לו ולו יסוד קלוש לטענה היה מציג אותה, שלא לומר – מקפיד שלא לערבבה עם מקרים ועובדות לא לה, כהתנכלות ליריבים מעוררת תחושה קשה בנוגע למניעים, מטרות, הגינות ועוד כיוב' של מי שבוחר כך לנסח את דבריו.

147. אף בנוגע לעניינים המצוינים בסעיף ל' לדו"ח הביקורת, ואשר עוסקים ב"סוגיית דיווח מטעמו של מר חליוה על נושאי בנייה הנוגעים לתושבי היישוב", נראה כי ידו של המבקר היתה קלה על המקלדת. גם מקרים אלה, אשר חלקם התרחשו עוד בטרם היה יו"ר הוועד חבר וועד או התגורר ביישוב, ואשר מבוססים על תלונות עלומות, שברי עובדות ופרטים שניתן בנקל להפריך את היתכנותם, מעלים את החשד כי דו"ח הביקורת נוצל ככלי ניגוח פוליטי או לחילופין, כי המבקר לוקח אף הוא צד במשחקים הפוליטיים, דבר חמור כשלעצמו.

148. לעניין זה אך נציין כי בשונה מהמצב שחל בעבר, בו חברי הוועד היו מעורבים בהליכי קבלת היתרי הבניה ביישוב, אין כיום לוועד המקומי כל מעורבות בעניין זה, לבקשת יו"ר הוועד ובאישור ראש המועצה. במצב החל כיום, הוועד המקומי נכנס לתמונת ההיתרים רק במקרים מסוימים, בהם ההיתר שניתן אינו כדין ואינו תואם את התקנון או התב"ע, וזאת, לרוב, אך לשם מאבק בתופעה הפוגעת בזכויות התושבים בהתאם לחוק התכנון והבניה.

149. **עיקור תהליכי קבלת ההחלטות בוועד המקומי באמצעות הנהלת הוועד וליקויים בתהליכי קבלת ההחלטות בוועד המקומי** – לטענת המבקר, הקמתה של ועדת הנהלה בה חברים חלק מחברי הוועד "עיקר את עבודת הוועד המקומי" שכן, כך לפי הטענה, פורום זה מחליף הלכה למעשה את הוועד ומקבל החלטות במקומו. אלא שאמירה כללית וסתמית זו, שכפי נוהגו של המבקר, מלווה כמובן בקביעה ביקורתית נחרצת בדבר חוסר חוקיות, אינה מפורטת בטיוטה, ואין לה על מה לסמוך. הקמת ועדה כזו או אחרת על ידי הוועד המקומי או על ידי היו"ר אין בה פסול כשלעצמה. ועדה כזו אינה יכולה כמובן להחליף את הוועד המקומי

בכל הנוגע להפעלת סמכויותיו, אולם כל זמן שלא כך נעשה, לקיום דיונים בפורום כזה או אחר אין פסול. כפי שצויין לעיל, המבקר אינו מצביע ולו על מקרה אחד שבו החלטה שנדרש ומוסמך לקבל הועד המקומי התקבלה הלכה למעשה על ידי ועדת ההנהלה בלבד, מבלי שהנושא הובא לדיון והחלטה בוועד המקומי עצמו. שיתוף וסיעור מוחות בין חברים הנרתמים לעשייה יש בו ברכה ולא ביקורת בטרם תהליך קבלת החלטה. אם יש בידי המבקר דוגמאות מסוג זה, יתכבד ויפרט אותן, ויאפשר לוועד להתייחס. כל עוד לא הומצא לוועד פירוט כלשהו, אין לאמירות אלה כל בסיס וכל מקום ודינם להמחק מהטייטה.

150. טענה נוספת בפי המבקר בפרק העוסק בליקויים בתהליכי קבלת ההחלטות בוועד המקומי היא כי תיעוד הישיבות, לרבות הפרוטוקולים של הועד המקומי אינם נערכים כראוי, אינם מפורטים דיים ואינם משקפים את הדיון שנערך בוועד. טענה זו לא רק שאינה נכונה אלא שהיא לא פחות מתמוהה. כהרגלו, ומטעמים השמורים עימו (אף כי לא קשה לשערם), "שוכח" המבקר לציין שבהתאם להחלטת הוועד, ועל פי הצעתו של יו"ר הוועד עם כניסתו לתפקיד, כל דיוני הועד מוקלטים ומתועדים. עוד החליט הועד שבמקרה של מחלוקת, ההקלטה תכריע. וכך, בהתאם, בכל הפרוטוקולים מצויין כי "הישיבה הוקלטה בשני מכשירים וכי במקרה של מחלוקת לפרוטוקול, ההקלטה היא הקובעת". האם אין בעצם קיומה של הקלטה כאמור, שזכרה לא בא בטיוטת הדו"ח, כדי להפריך כל אמירה כאילו הישיבות אינן מתועדות כדבעי? הכיצד מתיישבת הטענה עם עובדה פשוטה זו? בנוסף להקלטה נערכים גם פרוטוקולים מפורטים של ישיבות הועד, המובאים, כל אחד מהם, לאישורו של הועד בישיבתו הבאה, ומאושרים על ידי חבריו. פרוטוקולים אלה, כמו גם הזימונים לישיבות הוועד ובהם סדר היום הצפוי לעלות לדיון, מפורסמים כנדרש בלוחות המודעות ובאתר האינטרנט של היישוב. מה פסול מצא איפה המבקר בפרוטוקולים אלה או בהתנהלות הועד בנוגע אליהם? היכן הפירוט המינימלי הנדרש על מנת לבסס טענה לפגם כלשהו בעניין זה?

151. גם טענות אחרות המוטחות כלאחר יד בוועד המקומי והמנסות לבסס טענה לאי תקינות התנהלותו, אינו זוכות בטיוטת הדו"ח לפירוט כלשהו. כך נטען על ידי המבקר שהזימונים לישיבות הועד אינם נשלחים כנדרש ובמועד ואינם מפורסמים כדבעי. מהם בדיוק המקרים מהם מסיק המבקר מסקנה זו? האם באמת יכול מי שמתהדר בתואר מבקר מועצה לכלול בטיוטת דו"ח אמירה כללית מסוג זה מבלי ללוות אותה ולו בדוגמא אחת לרפואה? וכיצד מצופה מהוועד להגיב באופן ענייני לאמירות כלליות וסתמיות אלה, שהן למיטב ידיעתו חסרות כל שחר?

152. גם במקרה זה, ויסלח לנו הקורא אם נדמה שאנו חוזרים על עצמנו, הדוגמאות המובאות בדו"ח לאנבדקו כראוי והן רצופות בחוסר דיוקים ובעובדות לא נכונות, בהתבססות על קטעי אמירות תוך התעלמות מופגנת, שלא לומר העלמה מטרידה, של עובדות ידועות אחרות אשר מבהירות היטב שאין ולא היה כל פסול וכל פגם. כך, לדוגמה, סעיף ב' לסעיף הליקויים

בתהליכי קבלת ההחלטות עוסק בפרוטוקול של ישיבת ועד מקומי אשר לפי טענת המבקר "כלל לא נשלח" לחברי הוועד המקומי ו"כלל אינו זמין להם". מכך כמובן מסיק המבקר מסקנה גורפת בעניין "ליקויים חמורים" בפעולות הוועד. "קביעה" זו של המבקר מבוססת לטענתו על "תכתובת פנימית של חברי הוועד". עיון בתכתובת זו מלמד שהיא מתייחסת לפרוטוקול ישיבה מס' 2-14, אשר נתלה על לוחות המודעות ונשלח לכלל חברי הוועד עוד ביום 9.2.14, זמן קצר לאחר מועד קיום הישיבה (כפי שניתן לראות, חבר הוועד שמצוטט בדו"ח הינו אותו חבר וועד אשר הגיב לתלייתו כבר ביום 19.2.14, (מצ"ב אימייל מטעמו) שלושה חודשים לפני התכתובת המוזכרת). למותר לציין שאף פרוטוקול זה, 2-14, **אוסר פה אחד**, כפי שנהוג, בישיבה שלאחר מכן (ישיבה בה נכח באופן מקרי גם מבקר המועצה עצמו). תגובה לטענות אלה של חבר הוועד ניתנה על ידי יו"ר הוועד באותה תכתובת וממילא היתה מוכרת היטב גם למבקר וממילא יכולה היתה להבדק על ידו. כיוון שבמבקר מקצועי עסקינן, לא ניתן אלא להניח שכך נעשה, ולמרות זאת בחר המבקר להביא בטיטת הדו"ח ממצא שקרי בעליל, נטול כל בסיס עובדתי שהפרכתו קלה ופשוטה, ואף לא טמן ידו בצלחת וביקש להסיק מטענה שקרית זו ממצאים כוללים בנוגע ל"התנהלות הוועד" ולפגמים שנפלו בה לפי הטענה.

153. אלא שלא מניה ולא מקצתיה. גם פרוטוקול זה, כמו כל האחרים, הופצו לחברי הוועד, אושרו על ידם, פורסמו בישוב ובאתר האינטרנט של היישוב וממילא הם זמינים במלואם לחברי הוועד ולתושבי הישוב. לטענות השקריות הכלולות בפסקאות אלה כולן אין בסיס ואין שחר, והן חייבות להמחק לאלתר מהדו"ח. אין בממצא בטיטת הדו"ח כולה ולא ממצא עובדתי נכון אחד המעיד על פגמים בהתנהלות הוועד בכל הנוגע לזימון ישיבות, ניהולן, תיעודם, פרסום פרוטוקולים וכד' או בנוגע לקבלת החלטות על ידי הגורם המוסמך לכך. כל אמירה אחרת חייבת תיקון.

העתקי תכתובת המיילים מיום 19.2.14 ו-23.5.14, וכן פרוטוקול 3-14 מיום 25.5.14 (בו נפלה טעות דפוס, והפרוטוקול שאושר הינו 2-14, כפי שבכל ישיבה מאושר הפרוטוקול של הישיבה הקודמת), מצורפים ומסומנים **כנספח כט'**

154. בסעיפים הבאים חוזר המבקר ומסתמך על תכתובת פנימיות, ונותן כדוגמה "מקרה אחד", שוב ללא כל סימוכין, תיעוד, תיארוך או הפניה אשר יאפשרו לוועד לענות לגופם של דברים. המבקר אף מגדיל וקובע בסיפא של סעיף ד', במודגש, כי המדובר ב"נושא שלא הצלחתי לעמוד על טיבו, על אף שהוא מטריד" – למותר לציין שלו היינו יודעים על איזה נושא מדובר, ייתכן והיינו יכולים לספק למבקר הסברים ואולי אף להפיג את חששותיו. עוד למותר לציין שטכניקה זו של הצהרה על "מוטרדות" ביחס לנושא שלא נבחן, כך על פי עדותו של המבקר עצמו, אינה קבילה כלל ועיקר והיא חייבת להיות מוסרת לאלתר מטיטת הדו"ח. מוטרדות אינה ממצא ביקורת ואת שהמבקר לא הצליח לברר הוא אינו יכול לכתוב או לפרסם.

155. כך או כך, דוגמה זו ואחרות, אותן שלה המבקר מתכתובות מנותקות מהקשר ומתלונות עלומות, הינו דוגמאות, לדידו, ל"אי הדיווח השוטף לחברי הוועד", כביטוי ל"אי הוודאות ולהליכים הלא תקינים הבאים לידי ביטוי בפעולות הוועד". שוב, גם במקרה זה, הדבר אכן חמור אם אכן היה מתרחש, אלא שכפי שניתן לראות בפרוטוקולים של ישיבות הוועד ואף בסעיפים לדיון כפי שהם מופיעים בזימוני הישיבות לאורך השנים, אין ישיבה, בלי יוצא מן הכלל, שלא מסתיימת בדיווח שוטף לכלל חברי הוועד על הנעשה ביישוב.

156. לא זו אף זו, בסעיף ה' מצטט המבקר מתכתובת כלשהי, גם הפעם – כביסוס חד משמעי לדבריו, על אף שבהעדר סימוכין אין ביכולתו של הקורא לדעת אם ציטוט זה אכן נאמר או נכתב, וזאת כדוגמה לאי דיווח על מצבו הכלכלי של הוועד, "על אף הגידול המשמעותי בהוצאות". ממבקר מקצועי המוציא תחת ידיו דו"ח כה חמור היינו מצפים כי לכל הפחות יבדוק את נכונות הדברים אותם הוא בוחר לצטט בטרם יפרסם, שכן מעבר לישיבה השנתית על התקציב, וכעניין שבשגרה, מתקיימת פעמיים בשנה ישיבת עדכון עם רואה החשבון של הוועד לצורך דיווח ועדכון בדבר התנהלותו הכלכלית של הוועד ועמידתו בתקציב. למעלה מן הצורך, נציין, כי על אף ניסיונו של המבקר לרמוז בדבריו כי הוועד אף אינו מתנהל נכונה כלכלית, הרי שלו היה בודק את הדו"חות הכספיים אשר מוגשים למועצה היה מגלה גידול של כמעט פי שלוש במחזור הפעילות הכלכלית ביישוב.

העתק פרוטוקול ישיבת וועד מספר 14-1 מיום 9.2.14, במסגרתה אושר תקציב היישוב לשנת 2014, מצורף ומסומן כנספח ל'
 העתקי פרוטוקול ישיבת וועד מספר 14-5 מיום 30.10.14 וכן הזימון לישיבת הוועד שבין סעיפיה "פגישה עם רואה חשבון הוועד - דו"ח לשנת 2013 סקירה והסבר. דיווח חצי שנתי לוועד היישוב לשנת 2014" וכן "דיווח שוטף לחברים", מצורפים ומסומנים כנספח לא'

157. וכך הלאה, לאורך עמודים לא מעטים, ממשיך המבקר ונותן דוגמאות ושברי משפטים, המבוססים על "מקרים אחדים", על "פעמים רבות" ועל הבנתו החד צדדית את הדברים. נציין בקצרה רק את הדברים הבאים: קביעת סדר היום, המוזכרת בסעיף ז', נעשית בהתאם לנהלים הקבועים בצו, ונראה כי התלונה בעניין זה (אין לנו כל דרך לבדוק אותה לאשורה, משלא הועברה לעיוננו) היא של חברת ועד שביקשה להוסיף נושא חדש במהלך הישיבה ובניגוד לכללים; סרוב להכללת נושא בסדר היום אם הוא מועלה בישיבה עצמה ברור ומצדק ובודאי שלא ראוי לא לביקורת ולא לקביעה של מסקנה ביקורתית כוללת. למיטב ידיעתו של יו"ר הוועד המקומי, אין ולו מקרה אחד בו לא נעתר לבקשה של חבר ועד שהוגשה במועד להכללת נושא בסדר היום. אם יש למבקר מידע על מקרים מסוג זה, יתכבד ויפרטם, וניתן יהיה להתייחס אליהם לגופם. ללא פירוט וזכות תגובה כנדרש, על הטענה להמחק מהטייטה.

158. המקרה המתואר בסעיף ח' הינו עניין של עובדת וועד שפוטרה, אשר הוזכר לעיל, והועבר לטיפול משפטי של עורכי דין, ולפיכך, כפי שהוסבר לחברת הוועד אשר היתה מעורבת באופן אישי בנושא, לא ניתן היה לדון בו או להעביר חומרים הקשורים אליו לחברי הוועד באותה העת; הטענה המוזכרת בסעיף י' הינה טענה כה כללית ולא ממוקדת שאין ביכולתנו להתייחס לתוכנה.

159. בהמשך לאמור, ברצוננו להתעכב, ולו בקצרה, על הטענה החמורה המובאת בסעיף יא' הנוגעת ל"ליקוי משמעותי" אשר "מטיל צל על אופן ניהול ישיבות הוועד". שוב, גם במקרה זה בורר המבקר מקרה אחד מן הגורן, הופך אותו לכלל ומציג את פעילות הוועד כולה כפסולה. ה"ליקוי המשמעותי" אותו מביא המבקר כדוגמה, נובע, לדבריו, מקבלת החלטות ב"הצבעה באמצעות אימייל, ייפוי כוח או באמצעות SMS". יובהר כי בשני מקרים מסוג זה אכן קרו, מכורח הנסיבות - אך אין המדובר בנוהל או בדבר שבשגרה וודאי שאין במקרים אלה בכדי להעיד על עבודת הוועד ככלל. למיטב ידיעת יו"ר הוועד, אישורים ב- SMS ובאימייל נדרשו, בשני מקרים, כאשר יו"ר הוועד הוזמן בהתראה קצרה לדיון אצל ראש המועצה בעניין וכאשר ראש המועצה דרש אישור דחוף של הוועד המקומי בנוגע לייזום שינוי תכנית החלה על שטח ציבורי בישוב. במייל שנשלח לחברי הוועד הובהרה דחיפות העניין והתבקשה תגובתם/התייחסותם של חברי הוועד. כמה מפתיע לגלות שגם במקרה זה החליט המבקר לחסוך מהקורא את הטרחה בקריאת מלוא המידע הנוגע לעניין ובחר להציג רק שברי מידע, תוך העלמת או הסתרת החלק העשוי לתת הסבר ברור לצורך, לחיוניות ולעובדה שהדרישה למענה דחוף הגיע מראש המועצה דווקא.

160. חברי הוועד התייחסו כולם, לנושא שהועלה על ידי היו"ר בפנייתו, חיוו דעתם לגופם של דברים וגיבשו הלכה למעשה החלטה בהתקבלה, כמו במקרים רבים, על דעת רוב חברי הוועד. למרות זאת, העלה היו"ר את הנושא לדיון מחודש בישיבתו הבאה של הוועד וההחלטה התקבלה שוב, גם בדרך זו. כמה מצער לגלות שאף אחד מפרטים חיוניים אלה לא בא זכרו בטיטת הדו"ח. כמה מצער לגלות שההתנהלות אחראית של יו"ר הוועד ושל חבריו, אשר ביקשו שלא להותיר את בקשת ראש המועצה ללא מענה, מזכה את הוועד לפי עמדת המבקר בביקורת קשה ונוקבת, נטולת כל בסיס, לא בעובדות ולא בדיון, הכל תוך הסתרה מכוונת, שוב, של העובדות. הכיצד ניתן לתת אמון בטייטה של מי שכך דרכו? כך או כך, לאמירה הכלולה בפסקאות אלה אין שחר, לא בנוגע לפגם שנפל בהחלטות אלה עצמן ובודאי שלא בנוגע למסקנה קשה כזו או אחרת שמבקש המבקר להסיק מהן.

העתק תכתובת המיילים בה התבקשו חברי הוועד להחליט בדחיפות בנושא וכן העתק פרוטוקול ישיבת וועד 2/14 מיום 13.2.14 בו אושרה בשנית ההחלטה בנושא התב"ע שאושרה באימייל, מצורפים ומסומנים נספח לב'

161. ודוק, נראה כי סעיפים יב' ו-יג' לפרק זה, מוכיחים בצורה הטובה ביותר את שאנו טוענים לאורך ההתייחסות כולה. נראה כי מבקר המועצה, אשר מתפקידו להצביע על בעיות רוחביות אשר יש ויפריעו להתנהלותו התקינה של הוועד ושל היישוב וזאת לאחר בדיקה מעמיקה של הדברים ולאורך זמן, בחר לעשות לעצמו עבודה קלה באמצעות ליקוט מקרים, פרשנותם בדרך שלא בהכרח תואמת את המציאות והסקת מסקנות אשר נראה כאילו נכתבו מראש. כך לדוגמה, בחירה של פרוטוקול אחד מבין עשרות אם לא מאות פרוטוקולים, וברירת סעיף אשר יש ונוסח באופן לא נהיר או לחילופין – נוסח באופן הנהיר רק לחברי הוועד אשר נכחו בישיבה (וזה המקרה בדוגמה המובאת בסעיף יב' מתוך ישיבת ועד 14-3, בה הובא נושא לדיון בלבד, נדון בהרחבה ובסופו אף הובהר מדוע אין באפשרות הוועד לקבל החלטה כפי שציפה המבקר) הינה בבחינת קטנוניות אשר אין ולא צריך להיות לה מקום בדו"ח רציני אשר נכתב על ידי מבקר המועצה ולאחר תחקיר ובדיקה שארכו יותר משנתיים ימים.

העתק פרוטוקול 14-3 מתאריך 25.5.14, צורף וסומן כנספח לג'

162. **מינוי עובדים בניגוד לחוק** – בסעיף זה, טוען המבקר כי לוועד המקומי התקבלו עובדים בניגוד לחוק, שלא באישור המועצה האזורית ושלא עפ"י נהלי קבלת עובדים במועצה האזורית ועל בסיס סעיף תקציבי מתאים. הוועד המקומי דוחה טענות אלה, ונתייחס להלן בקצרה לשתי הדוגמאות אותן כלל המבקר בטיטת הדו"ח:

163. מזכיר היישוב – כפי שמציין המבקר, ביום 24.2.15, הגיש יו"ר הוועד בקשה לאישור המועצה לצאת למכרז לתפקיד מזכיר היישוב. המקור התקציבי הופיע בתקציב וכל שהיה חסר הוא אישור המועצה. יום לאחר מכן, נתקבלה תשובת המועצה המצי"ב אליה צורף גם מסמך המגדיר את תנאי המכרז. אכן, עקב טעות וחוסר הבנה, מנכ"ל המועצה לא שותף בהליכי פרסום המכרז, כנדרש, ואין לנו אלא להצר על כך. יחד עם זאת, ובניגוד לאמור בדו"ח הביקורת - **המכרז פורסם למשך שבועיים באתר האינטרנט של המועצה ובעיתונות המקומית, התקציב אושר, הוועד אישר והדברים תועדו בפרוטוקול הוועד המקומי.**

העתקי מכתבו של יו"ר הוועד מיום 24.2.15; תשובתו של מנכ"ל המועצה מיום 25.2.15; הצעה לתנאי סף למכרז כפי שהועברה לוועד מהמועצה וכן המודעה שפורסמה בעיתונות המקומית כמו גם דיון פנימי והחלטה מיום 12.5.15 מצורפים ומסומנים כנספח לד'

164. לאחר כשבועיים מיום פרסום המכרז, ומשלא נמצא מועמד מתאים, החליטה ועדת כוח האדם שהוסמכה על ידי הוועד לטפל בהליך קליטת מזכיר היישוב ולהקים ועדת איתור למציאת מזכיר/מנהל קהילה. וכך נכתב בסיכום הדיון של ועדת כוח האדם לקליטת מזכיר יישובי/מנהל קהילה אשר דנה במועמדים שהציעו עצמם במכרז: "חברי הוועדה הסכימו כי לאור העובדה שהפרסום הופיע פעמיים בעיתונות המקומית, כמו גם באתר האינטרנט של

המועצה למשך שבועיים ולא נמצא מועמד מתאים יש להקים וועדת איתור למציאת מזכיר/מנהל קהילה כאופציה ראשונית".

165. בהמשך לאמור, החליטה הועדה לקבל לתקופת ניסיון, במשרה חלקית, את גב' כרמית שמעון. ניסיון זה לא צלחה הועדה החליטה ל לקבל לתקופת ניסיון את מר עמי רומנו, תושב חדש ביישוב לאחר שאף ניסיון זה לא צלח, התקבל לתקופת ניסיון דומה אף מר רפאל טרבלסי, שסיים בדיוק את עבודתו בכנסת ישראל והמשך העסקתו נבחן בימים אלה ממש.

166. נדגיש שוב כי הוועד קיבל את אישור המועצה להעסקת מזכיר/מנהל קהילה, בניגוד למה שנכתב בסעיף יג' לחלק זה, וכי הליך איתור המועמדים, אשר נעשה באמצעות ועדת האיתור, הינו הליך שכיח ומקובל. ניסיונותיו החוזרים והעיקשים של המבקר למצוא קשרים קרובים כרחוקים של יו"ר הוועד עם בעלי תפקידים המועסקים על ידי הוועד והיישוב, וזאת בכדי ליצור מראית עין של ניגוד עניינים, זאת ללא כל ביסוס או הסתמכות על הדין, הינן דוגמה נוספת למטרה שלשמה, ככל הנראה, נכתב הדו"ח.

167. אדריכלית לטיפול באיחוד וחלוקה - גם במקרה זה, אליו נתייחס בקצרה, נראה כי המבקר מנסה לראות את שאין בו. האדריכלית, אשר לא עבדה בוועד ולא נתבקשה להיות עובדת הוועד, היא עצמאית במקצועה ושירותיה נשכרו לעבודות נקודתיות לצורך שרטוט להגשת תכניות להיתר לקווי ביוב על פי הנחיות מהנדס מים וביוב שעובד עם הוועד. כפי שניתן לראות מן הפרוטוקול המצ"ב, נושא העסקתה של האדריכלית אכן היה אמור לידון בישיבת הוועד 4-16, אך הורד, בסיכומו של דבר, לבקשת יו"ר הוועד – אך בכדי לסבר את האוזן, נוסף ונציין, כי הצעתה של האדריכלית עבור השירותים שניתנו על ידה, הסתכמה בכ-1000 ₪ + מע"מ עבור הגשת בקשה להיתר עבור קווי ביוב בתוך מגרשי מינהל, זאת לעומת הצעות נוספות שניתנו לשם ביצוע שירותים אלה על סך 2,500 ₪ ו-4000 ₪ שניתנו מפי אדריכלים אחרים). ודוק, בהיקף העבודה ובסכומים המדוברים, העומדים על אלפי שקלים בודדים, אין המדובר בקבלת שירותים מספק העומדת בניגוד לחוק, והדברים מצויים במסגרת הנהלים והמותר עפ"י הדין אף ללא אישורו של הוועד.

העתק פרוטוקול 4-16, מצורף ומסומן כנספח לה'

168. משרות נוספות המצוינות בסעיף ט' – המבקר מציין שורת משרות נוספות, אשר לדידו "מלמדים שלא מדובר בליקוי מקומי, אלא בדפוס בעייתי". אנו כמובן מברכים על ניסיונו זה של המבקר לאתר דפוסים בעיתיים בעבודות הוועד בהם יש לטפל חלף הפיכת מקרים בודדים לכלל, אך גם במקרה זה, המציאות מלמדת כי לא כך הדבר, כפי שיפורט להלן: ליקויים בקבלתה לעבודה של "רכזת קהילה" לא התקיימו, וזאת מהסיבה הפשוטה שכלל אין משרה שכזו בפוריה עלית. אם הכוונה היא לגב' כרמית שמעון, אשר שימשה לתקופת ניסיון כמנהלת הקהילה (מזכירת היישוב), ואין לנו כל דרך לדעת האם לכך התכוון המבקר,

אנא ראו התייחסותנו לעיל בחלק העוסק במינוי מזכיר ליישוב. אם הכוונה היא דווקא לרכזת החינוך, הרי שזו מונתה על ידי וועדה בראשות מנכ"ל המועצה ונציגת "מרכז עידן" מטעם המועצה; שכרה והיקף משרתה של רכזת התרבות, המוזכרת אף היא בסעיף, אושר עוד בתקופת הוועד הקודם. נציין כי משרה זו בוטלה ע"י היו"ר הנוכחי לשם חיסכון בהוצאות, והתפקיד מבוצע על ידי עובדת מן המניין שממלאת תפקיד זה במסגרת עבודתה הרגילה בשיתוף עם רכזת החינוך. מדריכת הנוער ומנהלת הקייטנה, בדומה לשאר העובדים הזמניים באגף החינוך שקצב תחלופתם מהיר, ממונים על ידי מנהלת מערך החינוך הגבי איריס גודיס ובתיאום מוחלט עם "מרכז עידן" ואגף החינוך במועצה, זאת לצד העסקת בני נוער ביישוב, תושבי היישוב, בתקופות החופשים והקייטנות. האם אלו הליקויים אשר מהם אנו אמורים ללמוד על דפוס בעייתי?

169. יתרה מכך, המבקר וודאי מודע לנוהל לפיו כל תלושי השכר של עובדי הוועד בפוריה עלית נשלחים בסוף כל שנה לעיון ולבדיקת המועצה. העדר הערות מן המועצה, כמוהם, מבחינת הוועד, כאישור נוסף וכהסכמה למינוי ולתנאי ההעסקה. לעניין זה נציין כי בפעם אחת ויחידה הועברו הערות מן המועצה, אשר טופלו כולן. הכיצד ניתן לפיכך לטעון כי המועצה לא ידעה על המינויים או כי קיימים דפוסים בעייתיים במינויים שנעשו בעבר וקיבלו את אישור המועצה?

העתק מכתבו של יו"ר הוועד למנכ"ל המועצה בדבר בדיקת תלושי השכר מיום 16.6.15, מצורף ומסומן **כנספח לו'**

מכלל האמור לעיל, אם כן, אנו למדים שוב, כי המבקר עושה שימוש בשברי מידע, תוך הצגת השערותיו והבנתו החד צדדית את הדברים כעובדות לכל דבר. האם ייתכן כי מרשימה לא מפורטת של בעלי משרות ביישוב, ללא כל פירוט ובדיקה בדבר טיב המשרות והליך מינויים, ניתן ללמוד "שלא מדובר בליקוי מקומי, אלא בדפוס בעייתי"? האם כך נראית עבודתו של מבקר רציני ונטול פניות ומשוא פנים? האם באמת סבור המבקר שניתן לכלול בטיטוט ד"וח ביקורת אמירה כללית וכוללנית בנוגע לפגמים שנמצאו כביכול בהעסקת עובדים, בלי לתאר את הפגם, מתי ארע, מה כלל, והכל כדי להשחיר את התמונה ולייצר תשתית שאין בנמצא למסקנות נטולות בסיס? יתכבד המבקר ויחליט, או שיפרט וינמק את הליקויים שמצא בהעסקת על אחד מעובדים אלה או שימחק פסקה זו כליל. ביקורת בשיטת ה"סאונד בייטס" עדיין לא הפכה לחוקית במקומותינו.

170. **וועדת הביקורת ביישוב** - ושוב בוחר המבקר להציג את עובדות המקרה בדרך שאינה מתיישבת עם המציאות, אך בהחלט מתיישבת עם המסקנות אותן הוא שואף להסיק ועם המטרות העומדות, כך נראה, לנגד עיניו. לא "חברים מן הסיעות האחרות" הם שפנו וביקשו מיור"ר הוועד לפעול להקמת וועדת ביקורת, כי אם המועצה האזורית, אשר שלחה בקשה ראשונה בנושא עוד ליו"ר הוועד הקודם, מר דני שני. משלא פעל הוועד בעבר למינוי ועדה

כנדרש, ולאחר מינוי של יו"ר הוועד הנוכחי, נשלחה תזכורת מלשכת מנכ"ל המועצה, שבעקבותיה, על אף טענתו של המבקר, מפי חברי וועד עלומים, כי הדבר התרחש ללא כל פרסום, פרסם יו"ר הוועד את דבר הקמת הוועדה על לוחות המודעות ביישוב והעביר לאישור המועצה את שמות תושבי היישוב אשר פנו וביקשו להיות חברים בוועדה בהתנדבות – מיטל דללי - רואת חשבון, ניסים אמסלם - קצין בפנסיה מצה"ל לועמרים מויאל, תושב היישוב.. שלושת המועמדים אושרו על ידי החלטת מועצה כדין. כמובן שכפי שכתב המבקר, ואף שאין לכך כל חשיבות כפי שיובהר להלן, גם לוועד ולעומד בראשו, בדומה למועצה, אין דרך לדעת במי בחר כל אחד מחברי ועדת הביקורת בבחירות.

העתקי תזכיר המועצה לעניין מינוי ועדת הביקורת, ההודעה לציבור, וכן ההודעה על אישור הרכב הוועדה במליאת המועצה, מצורפים ומסומנים **כנספח לז'** העתק מכתב מאת יו"ר הוועד למבקר המועצה עם מינויו, מיום 16.2.14, בו הוא מעדכן אותו על הרכב ועדת הביקורת של היישוב ומבקש ממנו לעזור בהכשרתם, מצורף ומסומן **כנספח לח'**

171. ודוק, אכן אחד מחברי ועדת הביקורת, כפי שציין המבקר, הוא מר ניסים אמסלם, שהוא ככל הנראה, תומך של יו"ר הוועד, אך בניגוד גמור לאמור בהמשך דבריו של המבקר, שכהרגלו ציין את הדברים כעובדה שאין עליה עוררין, מר אמסלם מעולם לא היה חבר ברשימתו בבחירות לוועד היישוב של יו"ר הוועד ובוודאי שלא התמודד מטעמה בבחירות לתפקיד במועצה. אכן, צודק המבקר כי מר אמסלם התמודד לתפקיד חבר מליאת המועצה, אך הוא עשה זאת באופן עצמאי לחלוטין ולא כחבר ברשימתו של יו"ר הוועד בבחירות לוועד. לעניין זה רק נציין כי על אף שבדיקה פשוטה של הנושא היתה מבהירה את העניין, יתכן שבעניין זה שגה המבקר בתום לב שכן מר אמסלם אומנם רץ כאמור לבחירות באופן עצמאי אך הוא עשה זאת מטעם רשימה בעלת שם זהה לרשימתו של יו"ר הוועד, וזאת מטעמי נוחות של הקמת הרשימה העצמאית אל מול הגורמים במשרד הפנים. כך או כך, חשוב וראוי להעמיד את הדברים על דיוקם.

172. לצד כל האמור לעיל, יובהר ויודגש כי אין כל בעיה חוקית, למיטב ידיעתנו, עם מינויו של מי שנמנה על תומכי יו"ר הוועד או מי מחבריו לכהן כחברים בוועדת הביקורת, ועל כן תמוהה אמירתו של מבקר המועצה כי היה ממליץ לחברי המועצה שלא לאשר את המינוי. סעיף 130א. (א) לצו, קובע כי **"המועצה תבחר ועדת ביקורת מבין תושבי היישוב, אשר אינם חברי ועד מקומי, מתוך רשימת תושבים שיציעו את מועמדותם"**. התנאי היחיד, לפיכך, אשר פוסל מכהונה בוועדת הביקורת, לפי קביעתו של המחוקק, הוא חברות בוועד המקומי. הא ותו לא. הנה כי כן, "הקושי" עליו עמד המבקר (לדבריו), הינו קושי אותו הוא יצר, למטרותיו ולצורך הסקת מסקנותיו. נוכח האמור, ניתן להטיל ספק, אם לא יותר מכך, בסמכותה של המועצה שלא לאשר בחירתם של חברי ועדת ביקורת מחמת עמדתם בבחירות לוועד המקומי. נדמה היה לנו שפסילה לכהונה היא תפקיד המחוקק. מתברר שטעינו וגם למבקר מועצה יש סמכות בעניין זה.

173. נציין עוד לעניין זה, כי אומנם דעתו של המבקר לא נחה מהאמור, אך מאז כניסתה לתפקיד פירסמה וועדת הביקורת דו"ח ארוך, מפורט וענייני לשנת 2014, ולמיטב ידיעת הועד המקומי היא שוקדת בימים אלה על דו"ח ביקורת נוסף.

העתק דו"ח ועדת הביקורת לשנת 2014, מצורף ומסומן כנספח לט'

174. לצד כל אלה ומבלי לגרוע מהם, נדמה שכיוון שבטענות כלפי ועדת הביקורת וחבריה עסקינן, ואלה מטבע הדברים אינן מיוצגים על ידי הועד המקומי, אם רוצה המבקר לכלול בטיטת הדו"ח אמירות כאלה או אחרות על כשירותם של חברי ועדת הביקורת, על איכות תפקודם וכדומה, חובה עליו לאפשר להם להשמיע את טענותיו, דבר שלמיטב ידיעתו של הועד לא נעשה עד היום. חובה זו, גם בהקשרה של ועדת הביקורת, אינה יכולה להעשות למרמס.

טענות אישיות הנוגעות למר חליוה – לאורך דו"ח הביקורת כולו, שזורות טענות מטענות שונות, חלקן ברמיזה וחלקן באופן ישיר ומפורש, הנוגעות למר חליוה עצמו ולסגנונו, לרבות טענות ממורות בדבר מעשים פליליים, טענות אשר אינן נוגעות ישירות לעבודתו של הועד ועל כן, לדידנו, אין להן כל מקום בדו"ח ביקורת העוסק בהתנהלות הועד המקומי ואין בכונתנו להתייחס לתוכן. ככל שלמבקר או למי מגורמי המועצה יש השגות בנוגע להתנהלותו האישית של מר חליוה או לסגנונו, שיתכבד ויפנה לגורמים הרלוונטיים.

175. נעיר רק שעיסוק בנושא סימני הפיסוק בהם נוהג להשתמש יו"ר הועד במכתביו, בנוגע להדגשות בהם הוא נוהג להדגיש את מילותיו, מתאימה יותר לשיחות ליל שישי מאשר למסמך רשמי של מי שסמכותו נגזרת מן הדין ואשר נדרש לא רק לקיים את חובותיו על פי הדין אלא גם לכבד את התפקיד הוטל עליו.

176. עוד יותר שהניסיון הנואש כמעט לשוות אופי ענייני לעיסוק המעורר השתאות בסגנונו של אדם, חריפות והתבטאויותיו, סימני הפיסוק בהם הוא עושה שימוש וכד', על ידי טענה כאילו יש בה כדי לפגוע בתושבי הישוב נוכח סירובם של פקידי מועצה כאלה או אחרים לעסוק בענייני הועד המקומי בעטיים, או טענה כאילו תושבי הישוב היו מעדיפים התנהלות אחרת, אינם יכולים שלא לקומם. עובד ציבור במועצה אזורית אינו יכול לבחור שלא למלא את התפקיד שהוטל עליו רק משום הקושי שהוא חווה בממשק עם נבחר הציבור הנוגע לעניין. אם בכלל, חייב היה המבקר להעמיד את עובד המועצה על חובתו לקיים תפקידו ולא "לגבות" התנהלות מסוג זה ולעשות בה שימוש לצרכיו.

177. כפי שפתחתנו ואמרנו, העיסוק בסגנונו של נבחר ציבור מקומו לא יכירנו בדו"ח ביקורת. לא בכך הוסמך מבקר מועצה לעסוק ומשם עליו להדיר את רגליו. חיבתו או סלידתו של

מבקר מאישיותו של נבחר ציבור, סגנונו וכל כיובו אינם יכולים לשמש בסיס לביקורת ועצם העיסוק הנרחב בהם, עיסוק שהרגשי והאישי שזור בהם אם לא מכתוב אותם, מעלה כשלעצמו חשש של ממש שלא בביקורת עניינית עסקינן ושלא עמד לו כוחו של המבקר להתעלות מעל האישי והרגשי ולהתמקד בענייני, העובדתי והמקצועי. ניתן וצריך להצטער על כך, אך לא ניתן להסכים עם דרך התנהלות זו.

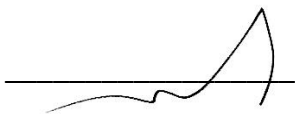
178. **סיכום** – כפי שניתן לראות מתגובתנו החלקית לדברים, נראה כי הושקעה עבודה רבה על ידי המבקר על מנת להאיר את עבודתו של הוועד ככלל ואת עבודתו של יו"ר הוועד בפרט בצבעים עזים של חוסר תקינות. ברם, עבודה זו, אשר לדברי המבקר התפרסה על פני למעלה משנתיים וחצי, אינה ככל הנראה, ברובה המוחלט, אלא חזרה על תלונות עלומות, אשר רובן המוחלט כלל לא הובא לעיונו של הוועד המקומי, ואשר נוכח האמור – ספק רב אם נבדקו לעומקן. **אכן, וכפי שהובהר בתחילת הדברים, ייתכן ובפעילותו של הוועד המקומי נפלו פגמים, אותם יש לתקן, בהיותו גוף שלטוני הכפוף לנורמות ציבוריות מחד, ואשר פועל בהתנדבות וללא יעוץ משפטי שוטף מאידך.** יחד עם זאת, ואף אם נפלו פגמים בהתנהלות הוועד, החשד העולה מקריאת הביקורת, וביתר שאת נוכח אי הדיוקים, "שיפוץ" העובדות והקריאה הסלקטיבית של הדין הנוהג, הוא כי לנגד עיניו של כותב הביקורת עמדה מטרה שאינה מיטוב עבודת הוועד ותיקון הפגמים שאולי נפלו בה, כי אם פגיעה בועד ובעומד בראשו ויצירת עילה לביטול האצלת הסמכויות על ידי המועצה, פעולה אשר ניכר כי היא דחופה ביותר לראש המועצה אשר ניסה להוציאה אל הפועל כבר בהזדמנות הראשונה אשר הוא סבר שנקרתה בדרכו. אין צורך להכביר במילים כי לא זו תכליתה של הביקורת.

179. את שלא עשה ככל הנראה המבקר וחברי וועדת הביקורת עד כה נדרשים הם לעשות כעת. עליהם לבחון את הדברים לגופם, לעומק וברצינות, לבחון את מכלול העובדות הנוגעות לעניין ולתקן בהתאם את טיוטת הדו"ח, אם ימצא שעדיין יש לה מקום. כפי שפורט לעיל תגובה זו נכתבה מבלי שהמסמכים שהועברו אלינו על ידי המבקר נבחנו על ידינו. בחינה זו מתחייבת ונדרשת ובלעדיה לא תהיה זכות הטיעון שלמה ומלאה. משכך ימשיך הוועד המקומי בבחינת החומר שהועבר אליו ויעביר את תגובתו המשלימה בתוך 14 ימים מתום חול המועד. לאחר מועד זה, ולאחר שמכלול התשובות יבחן על ידי המבקר וטיטת הדו"ח תתוקן בהתאם, נוכח חומרת הטענות שהועלו מחד, ונוכח סתירת מרביתן מאידך כמו גם נוכח אי הדיוקים הרבים העולים מדבריו של המבקר, דורש הוועד המקומי שתועבר לידיו טיוטת דו"ח ביקורת מתוקנת, להתייחסותו. כך נוהג מבקר המדינה במקרים דומים וכך שומה גם על המבקר לנהוג. לאחר מכן, וככל שיוותרו חילוקי דעות מהותיים בין הוועד המקומי למבקר, וכנדרש ממערכת יחסים ראויה בין שני גופים ציבוריים, נדרש יהיה לקיים דיון מעמיק עם המבקר וחברי וועדת הביקורת בנוגע לאותם חילוקי דעות, על מנת ללבנס ולמצות את השיח בעניינים. רק לאחר סיום הליך זה ניתן יהיה לפרסם את דו"ח הביקורת שלא מכבר פורסם שלא כדין ולפרסמו כדין, אם עוד יוותרו נושאים הראויים לדוח כזה.

180. למותר לציין שהתנהלות אחרת, ובמיוחד דיון במועצה, כמו זה שנקבע ליום 1.11.16, לא כל שכן קבלת החלטה אופרטיבית על ידה בנוגע לסמכויות הועד המקומי או בנוגע לדברים אחרים הנוגעים אליו בהקשר לטיטת דו"ח הביקורת לא תעלה בקנה אחד עם עקרונות המשפט המינהלי ועם חובותיהם של המבקר ושל המועצה לפי דין. כפי שהוכחנו באופן ברור בהגשתה של תגובה זו במועד שנקבע, למרות שהחומר לא הועבר אלינו במועד סביר כלשהו, למרות חגי תשרי, למרות העבודה המאומצת בלוח זמנים בלתי סביר, אין בכוונתנו של הועד המקומי למשוך זמן או להאריך את ההליך שלא לצורך. מנגד אין כוונתנו גם לאפשר פגיעה שלא כדין בו ובתושבי הישוב.

181. משכך, ובקצרה, נחזור על דברינו שלעיל, ושבעיקרם רק לאחר שוועדת הביקורת של המועצה תקיים דיון בדו"ח הסופי (או בתום התקופה שנקבעה לכך בדין לקיום דיון כאמור, אם לא תקיים הועדה דיון בדו"ח), תגבש מסקנותיה והמלצותיה, ניתן יהיה להעביר את הדו"ח לחברי המועצה ולהביאו לדיון במועצה. למותר לציין שוועדת הביקורת תידרש אף היא להתייחס לתגובת הועד המקומי לדו"ח הסופי. הגשת הדו"ח לחברי המועצה, דיון בו במועצה ופרסומו לפני מיצוי תהליך זה אינו עולה בקנה אחד עם הוראות החוק (וראו בעניין זה את סעיף 170ג(ו) לפקודת העיריות). ברי שגם דיון וקבלת החלטה בסוגיה זו או אחרת ובכלל בהצעה לבטל אצילת סמכות לוועד המקומי על בסיס דו"ח ביקורת שלא ניתן כלל להגישו למועצה בטרם הסתיים ההליך שנקבע לכך בדין, פסולים ואסורים אף הם ויש הכרח חובה להימנע מהם.

בברכה,

שרית דנה, עו"ד

העתק: מר חיים חליוה, יו"ר הועד המקומי

חברי וועדת הביקורת במועצה

מר עידן גרינבאום, ראש המועצה

מר דודו פרץ, מנכ"ל המועצה האזורית עמק הירדן

ד"ר עופר גוט, יועמ"ש הממונה על המחוז

מר אלי רגב, מ"מ הממונה על מחוז צפון במשרד הפנים

הגב' לאה מרקו, הממונה מטעם משרד הפנים על המועצה האזורית עמק הירדן

חברי הועד המקומי פוריה עלית